

ŠIANDIENINIAI "SŪKURIAI" IR ŽINGSNIAI Į ATEITĮ

(Paskaita, skirta 26-ajam
ALTS suvažiavimui)

Inž. Jonas Jurkūnas
ALTS garbės narys

Jau dešimt metų praėjo, kai Lietuva, vėl atsikračiusi rusų okupacijos, pradėjo laisvą, savarankišką gyvenimą. Staigus kėlimasis ir ėjimas į laisvę tiek ten, tiek Amerikoje paveikė mūsų mintis ir naujų kelių ieškojimus kiek skirtingomis kryptimis. Be blogos valios neretai kyla skirtinga mąstysena. Po ilgesnės vergijos atgavus laisvę, labai dažnai nesuvokiama, kaip rikiuotis, kuriais vieškeliais žygiuoti, kuri kryptis – pati geriausia ir tiesiausia. Dažnai kartojamas žodis "demokratija", bet neretai jis suprantamas tik sau, o ne kaimynui, bendradarbiui ar net ir ne tautai. Dėl to atsiranda trintys ir kibirkštys. Susidaro palanki situacija ir tiems, kuriems buvusių dienų atminimas malonesnis, negu dabartinis nelengvas atsistatymo kelias. Neretai iš paversmių kylanti kurstymo banga sukuria begales gandų, nepasižyminčių nei išmintimi, nei kūrybingumu ir tik kenkiančių valstybės pažangai. Labai dažnai tie gandai sukelia tik populistinius sūkurius ir gal neretai – su paslėpta pikta intencija.

Paminėsiu penketą nesenų sūkurių. Pirmuosius tris – trumpiau, o likusius du – kiek plačiau. Pirmieji trys – apie Lietuvos gyvenimo apraišką, kurios mums sukelia savotišką nerimą ir nuostabą. Ketvirtas ir penktas sūkuriai yra visai skirtingos prigimtės, bet mes juos privalome išgyventi bei rasti būdus ir priemones, kad jų sukeltas

bangas nukreiptume pozityviaja kryptimi.

Gal savotiškai pasirinktas pavadinimas – sūkuriai, bet jis gana tiksliai išreiškia nagrinėjamų reiškinių prasmę.

Pirmasis sūkurys: tautinė ar pilietinė valstybė?

Niekada nei žydų, nei lenkų, nei rusų mažumos nesudarė Lietuvai problemų. Statistiniai duomenys rodo, kad Lietuvoje gyveno apie 80 proc. lietuvių. Visais laikais joje buvo ryškus tolerantiškumas tautinėms mažumoms. Su visomis mažumomis lietuviai sugyveno. Bet kai Želigovskis sulaužė Lietuvos su Lenkija sudarytą sutartį ir atplėšė Vilnių – mūsų sostinę, poetas Petras Vaičiūnas ta proga sukūrė "Mes be Vilniaus nenurimsim". Ir visa Lietuva ją dainavo, o ypač – jaunimas. Dainavau ir aš. Mes buvome patriotai, ilgdėjomės savo sostinės, nors ne visi ją buvome matę. Tai buvo natūrali meilė savo kraštui ir natūralus tautos vertinimas po savanorių sunkiai iškovotos laisvės.

Nustebome, kai iš kažkur iššokęs filosofas su savo kalambūru "Kuo didesnis patriotas, tuo didesnis idiotas" manė save išaukštinęs. Deja, jis tik nusivertino. Mes liksim patriotais, o tas filosofas pasiliks tik "Čičinsko draugijoje". Pasitaiko visokių.

Truputį keistoki mėginimai padaryti populiariais naujadarais: "pilietinė valstybė" ir "pilietinė visuomenė". Nemanau, kad mūsų savanoriai, iškovodami Lietuvos

laisvę, kovojo už pilietinę valstybę. Nemanau, kad mano draugo Jono Vasio šeši broliai partizanai padėjo galvas Žemaitijos miškuose už pilietinę valstybę. "Pilietinė" ir "tarybinė" jiems būtų skambėjusi panašiai. Nemanau, kad labai neseniai Australijoje taip ryžtingai kovodami lietuviai krepšininkai savo širdyse turėjo "pilietinę" valstybę. Jie – lietuviai ir gynė Lietuvos tautinę garbę. Kažkodėl dabar Lietuvoje pastebima tendencija žeminti tautiškumą bei patriotizmą, bandymai kažkuo juos pakeisti. Ar būtinai norima mūsų tautos jaunąją kartą išauginti "pasaulio piliečiais". Kodėl vis peršamas, nori ar nenori, kosmopolitizmas? Ir kodėl tai pridengiama laisvės ir liberalizmo vardu? Visi šie keistoki reiškiniai argi nesukelia mums nepasitikėjimo ir baimės jausmo, ar jie neveda mūsų tautos išsisklaidymo keliu? Nežinau, ar tuos atsakymus mes surasime šiandien.

Antrasis sūkurys paliečia mūsų lietuviškąją kariuomenę.

Naujoji sąjunga su jos "lyderiu" priešakyje buvo užsimojusi referendumu keliu apkarpyti Lietuvos kariuomenės biudžetą maždaug 150 milijonų litų ir juos perduoti švietimui. Bet toks veiksmas galėjo labai pažeisti Lietuvos planus, stojant į NATO. Greičiausia, truputėlį ir pažeidė. Rugsėjo 27 d. "Lietuvos ryto" "Laiko ženkluose" (redakcijos vedamųjų skiltyje) nuolaidžiai pasakojama, kad A. Paulauskas būdamas Briuse-

Simonas Daukantas. Vinco Grybo skulptūra (jo atminimo muziejuje Jurbarko).
Dalius Puškorienės nuotr.

lyje, atrodo, susivokė, kad toks politinis ėjimas stojimui į NATO tikrai būtų pakenkęs. Ar nereikia susimąstyti: argi nekeista, kad buvęs kandidatas į prezidentus, o šiandien – jau Seimo pirmininkas tik tiek susivokė, prieš pradėdamas tą kariuomenės biudžeto apkarpyto populistinį žingsnį? Ar tai nenusako valstybingumo lygio, kuriuo Naujoji sąjunga vadovauja. Bet "Lietuvos rytas", išreiškęs lyg ir mažytį apgailėstąvumą dėl tokio žingsnio, priekaištauja kariuomenei, kad ji "išlaidauja". Kaip pavyzdį mini, kad Krašto apsaugos ministerijos pastatė gaisro atvejui buvo įrengta prabangi laiptinė, biudžetui kainavusi 180 tūkst. litų. Ar tokie priekaištai, nepateikiant išsamesnio paaiškinimo, nėra peteliškių gaudymas uždaramame kambaryje, kuriame jos neskraido?

Kol Lietuva neįstos į NATO, ji, vargu, ar atsikels ekonomiškai, nes rytinis kaimynas neatsisakė savo imperinių planų. Rusija savo užsienio reikalų ministro lūpomis tvirtina, kad Baltijos valstybės 1940 metais nebuvo Sovietų Sąjungos okupuotos. Ar toks teiginys nenusako Rusijos numatomų planų laikyti Lietuvą savo orbitoje, o susiklosčius palankioms sąlygoms, vėl susigrąžinti į savo glėbį. Rusija niekada nenorės ekonomiškai ir kultūriškai stipresnės Lietuvos.

Nereikia būti jokių politiku, kad tai suprastum.

Trečiasis sūkurys – Vilniaus universiteto rektoriaus viešas pasisakymas.

Savo pasisakyme rektorius labai negatyviai apibūdina Amerikos lietuvių. Mes pristatomi Lietuvai kaip nieko neduodantys, atvykstantys į Lietuvą, tik atsiimti savo turėtos nuosavybės arba užimti tik vadovaujančias vietas. Nežinia, ko siekė rektorius, rašydamas savo pamfletinę pasisakymą. Kam jis tą pareiškimą taikė? Ar bandė savo neteisingomis išvadomis tik sudrumsti vandenį, ar bandė įsisteigti ir užimti vadovaujančią vietą Naujojoje sąjungoje – tuoj pat po jos "lyderio".

Kažkodėl, vanodamas savąja lazda Amerikos lietuvių, rektorius pamiršo, kad tie lietuviai, vos atsiradę Amerikoje, pradėjo šelpti Lietuvoje likusius savo artimuosius siuntiniais. Jei neklystu, tai masiškai prasidėjo nuo 1954 m. ir be pertraukos tęsiasi iki šių dienų. Anksčiau to daryti jie negalėjo, nes tuoj po karo būdami Vokietijoje, pabėgėlių stovyklose, patys nieko neturėjo. Emigracija į Ameriką vyko 1949-51 metais. Gi šviečianti Stalino saulė dar nebuvo sugalvojusi, kad už siuntinių muitus galima lengvai papildyti savo iždą svetima valiuta. (Pabaiga - kitoje laidoje)

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos 26-ajame seime. Priekyje – seimo svečiai: JAV LB Tarybos prezidiumo atstovė Birutė Vindašienė ir Lietuvių Tautininkų sąjungos pirmininkas, dr. Gediminas Sakalnikas.
Jono Jasaičio nuotr.

Girdėta iš Vilniaus

• **R. PAKSAS – VYRIAUSYBĖS VADOVAS.** Liberalų sąjungos pirmininkas Rolandas Paksas vadovaus naujam koalicinei Vyriausybei. Spalio 26 d. Seimas, slaptai balsuodamas, pritarė jo kandidatūrai. Už Prezidento pateiktą vadovo kandidatūrą balsavo 79 Seimo nariai, prieš – 51. Už R. Paksą balsavo Liberalų, Naujosios sąjungos, jungtinė Centro, Moderniųjų krikdemų ir Lenkų rinkimų akcijos frakcija. Konservatorių frakcija neprieštaravo Prezidento pateiktai kandidatūrai, tačiau jos ir neparėmė. Panašios pozicijos laikėsi ir Naujosios demokratijos partijos Seime atstovai, o Valstiečių partijos nariai palaikė Premjero kandidatūrą. Socialdemokratinės koalicijos frakcija buvo prieš.

• **SEIMO VALDYBA.** Į Seimo valdybą įeina Seimo pirmininkas A. Paulauskas ir vicepirmininkai: G. Steponavičius, R. Karbauskis, Č. Juršėnas, A. Skardžius ir opozicijos vadovas Vytenis Andriukaitis.

• **SEIMO KOMITETŲ PIRMININKAI.** Iš 13 Seimo komitetų šešiems vadovaus Naujosios sąjungos (socialliberalų) atstovai, o 5 komitetai atiteko liberalams. Finansų ir biudžeto komiteto pirmininku buvo išrinktas centristas K. Glaveckas. Kėdainių "Vikondos" koncerno savininkas V. Uspasich išrinktas Ekonomikos komiteto pirmininku.

• **SUKAKTIS.** Spalio 30 d. – lygiai po keturių dešimtmečių nuo pirmojo koncerto, Vilniuje, toje pačioje filharmonijos Didžiojoje salėje įvyko Lietuvos kamerinio orkestro jubiliejinio ciklo pirmasis koncertas. Orkestro įkūrėjas ir meno vadovas – prof. Saulius Sondeckis. Antrasis jubiliejinio ciklo koncertas įvyko lapkričio 5 d. Vilniaus universiteto Šv. Jonų bažnyčioje. Trečiasis koncertas numatytas gruodžio 20 d.

1960 metais susikūręs Lietuvos kamerinis orkestras, pasak jo meno vadovo, buvo naujas reiškinys ne tik Lietuvoje. Visoje tuometinės Sovietų sąjungos teritorijoje tebuvo vienintelis Maskvos kamerinis orkestras. Daugiausia iš M. K. Čiurlionio meno mokyklos auklėtinių suburtas Lietuvos kamerinis orkestras greitai kilo aukštyn šlovės pakopomis. Jam ploja Europos miestai, Japonija, Šiaurės ir Pietų Amerika, orkestro įrašus leidžia garsiausios firmos. Groja šis orkestras tokiose salėse, kurios daugeliui atlikėjų tegali būti tik svajonė.

• **IŠDAVIKŲ BYLA.** Vilniaus apygardos teismas perdavė teismui Lietuvos gyventojų genocidu kaltinamų buvusių Lietuvos SSR Valstybės saugumo ministerijos (MGB) agentų ir smogikų baudžiamąją bylą. Pateiktas kaltinimas dėl 15-kos Lietuvos partizanų, kovojusių prieš sovietų okupaciją, sušaudymo ir partizanų šeimų ištremimo. Nusikaltimai įvykdyti 1952-1953 metais Utenos, Kupiškio, Anykščių, Troškūnų, Dusetų ir Ramygalos rajonuose. Kaltinamieji: 77 metų Bronius Viater (Kalyčiui), 70-mečiai – Pranas Preikšaitis ir Ignas Tamošiūnas bei 75 metų Kazys Kregždė ir Algirdas Lapinskas. Dauguma teisiamųjų iš pradžių buvo Lietuvos partizanai. Juos sovietų saugumas užverbavo 1951-1952 metais.

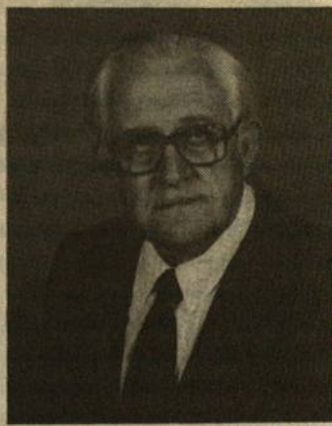
• **NAUDA.** "Mitsubishi" automobiliais prekiaujanti firma "Vytaras" išsiuntinėjo parlamentarams laiškus, siūlydama pigiau įsigyti naujus automobilius. Laiške aiškiai parašyta, kad 37 proc. nuolaida taikoma specialiai Seimo nariams.

• **VALDIŠKAS TURTAS.** Kol visi į Seimą neišrinkti senosios kadencijos parlamentarai neišsikraustė iš Seimo viešbučio, čia gali prisiglausti tik 15 politikos naujokų. Tuo tarpu kiti gyvenamojo ploto Vilniuje neturintys naujieji parlamentarai, būdami sostinėje, nakvoja "Balatono" ir "Draugystės" viešbučiuose, ir tai valstybei kainuoja apie 10 tūkstančių litų per mėnesį. Pagal įstatymą, buvusios kadencijos parlamentarai turi išsikraustyti iki lapkričio 19 d. Tačiau naujokų įkurtuvės visuose 75 Seimo viešbučio butuose planuojamos tik po gero mėnesio. Įkurtuvių data gali būti nukelta ir dėl to, kad teks remontuoti buvusių parlamentarų sulaužytas lovas, santechnikos mazgus bei iškuopti šiukšles.

• **SUNKŪS METAI.** Prezidento V. Adamkaus pokalbyje su paskirtuoju Švietimo ir mokslo ministru A. Monkevičiumi buvo aptartos pagrindinės problemos. Dėl nepakankamo finansavimo šie metai švietimo sistemai yra sunkūs. Savivaldybių biudžetai iki šiol yra nesubalansuoti, daugelyje Lietuvos rajonų jau nuo lapkričio mėnesio neužtenka pinigų mokytojų atlyginimams išmokėti, trūksta lėšų mokykloms šildyti. Dėl finansinių problemų jis žada tartis su kitais ministrais bei premjeru. Ministras, teigiamai vertindamas mokyklų kompiuterizavimą, įžiūri jame grėsmę lietuviškam identitetui.

• **ATOMINĖ ENERGETIKA.** Anksčiau Lietuva gamino 29 mlrd. kilovatvalandžių per metus, dabar – tik 7 mlrd. Naujasis Vyriausybės vadovas R. Paksas užsiminė, kad Lietuvai derėtų rimčiau pagalvoti apie galimybes pastatyti trečiąją Ignalinos atominės jėgainės reaktorių. (*Eltos, BNS ir kitas žinias siunčia Lietuvos grįžimo į tėvynę informacijos centras*)

Tarptautinių įvykių apžvalga

Algirdas Pužauskas

Šias eilutes rašant, dar nebuvo nežinoma, kuris iš pagrindinių politinių partijų kandidatų tapo JAV prezidentu: ar demokratų partijos iškeltas, ligi šiol buvęs viceprezidentu Al Gore, ar Texas valstijos gubernatorius George W. Bush. Tačiau viena jau yra aišku: abu kandidatai yra ... dešiniarankiai.

"The New York Times" dienraštis dar gegužės mėnesį svarstė šį klausimą, nes jau daug metų JAV prezidento kėdėje sėdėjo kairiarankiai. Tik Jimmy Carter, istorijoje oficialiai įrašytas kaip James Earl Carter, prezidentavęs 1977-81 metais, buvo dešiniarankis. Kairiarankiais buvo prezidentai Gerald Rudolf Ford (1974-77), Ronald William Reagan (1981-89), George Herbert Walker Bush (1989-93) ir Bill Clinton, oficialiai žinomas kaip William Jefferson Clinton, išrinktas 1993-aisiais metais.

Prezidento Ronald Reagan biografijos autorius Ed-

mund Morris neabejoja, kad šis prezidentas buvo kairiarankis, tačiau gerai išmokęs naudotis dešine ranka. Savo "Laukinių Vakarų" filmuose Reagan visada šaudydavo kaire ranka. Taip jis sveikindavosi ir su draugais bei pažįstamais, tačiau rašydavo ir valgydavo dešine ranka.

Statistika rodo, kad kairiarankiai pasaulyje sudaro apie 10 proc. gyventojų. Kairiarankiškumas yra paveldima ypatybė. Didžiosios Britanijos karališkuose rūmuose kairiarankė yra jau šimtmetį išgyvenusi karalienė Motina, kairiarankė ir dabartinė karalienė Elizabeth, kairiarankis jos sūnus, princas Charles bei jo vyriausias sūnus, princas William.

Praeities tyrinėtojai nurodo, kad kai kuriose tautose kairiarankiai buvo laikomi "kitokiais" ir verčiami išmokti naudotis dešine ranka. Kairiarankiškumas būdavo laikomas yda. Bet ilgainiui paaiškėjo, jog tarp kairiarankių yra labai žymių žmonių, ypač tarp dailininkų, muzikų ir kitų kultūros puoselėtojų. Kairiarankiai buvo dailininkai: Michelangelo, Leonardo da Vinci, Pablo Picasso, vokiečių grafikas Albrecht Durer ir kt. Kairiarankis buvo ir kompozitorius Ludwig van Beethoven, moderniosios muzikos atstovai iš "Beatles" grupės –

Ringo Starr ir Paul McCartney.

Viduramžių filosofai kairiarankiškumą aiškino kaip gynybos priemonę. Anglų rašytojas Thomas Carlyle rašė, kad dešinė ranka karys valdė kardą arba kalaviją, o kaire laikė skydą, pridengdamas širdį, esančią kairėje krūtinės pusėje. Toks aiškinimas gal būtų grindžiamas tuo, kad daug pasauliui žinomų karvedžių buvo kairiarankiai: Aleksandras Didysis, Makedonietis, Romos imperatorius Julius Cezaris, Napoleonas Bonaparte ir kt.

Laikui bėgant, pasikeitė pasaulio ginkluotė, atsirado minosvaidžiai, šarvuotieji transporteriai, trijų pakopų raketos, tačiau pasiliko genetiniai skirtumai. Tarp kairiarankių matome ne tik Kubos diktatorių Fidel Castro, bet ir gydytoją, misionierių Albert Schweitzer, politikus Steve Forbes, Ross Perot ar generolą Colin Powell, aktorius: Charlie Chaplin, Marilyn Monroe ir Greta Garbo. Šalia kairiarankių karvedžių, politikų, dailininkų ir kitų žymių asmenybių yra ir nusikaltėliai: "Bostono smaugikas", greito šaudymo specialistas "Billy the Kid", žmogžudžiai John Dillinger, Jack the Ripper ir John Wesley Hardin.

Keliais sakiniais

• Spalio 29 d. Kosovo provincijoje vyko pirmieji savivaldybių rinkimai, kuriuos boikotavo provincijoje gyvenantys serbai. Kosovo Nuosaukioji demokratinė partija, vadovaujama Ibrahim Rugovos, paskelbė, kad 60 proc. balsų persvara laimėjo jos nariai. Jis teigė, jog naujosios miestų tarybos žiūrės, kad ir kitų tautybių gyventojai nebūtų skriaudžiami bei persekiojami. Anot jo, taip galėjo įvykti, jei rinkimus būtų laimėjusi albaniškoji Kosovo išlaisvinimo armija.

Naujasis Jugoslavijos prezidentas Vojislav Koštunica pokalbyje su Prancūzijos žinių agentūra, įrodinėjo, kad šių rinkimų negalima laikyti teisėtais, nes Kosove yra "svetimų valstybių kariuomenė". Jo nuomone, provincijos ateitis turi būti sprendžiama Belgrado ir Kosovo politinių vadovų derybose.

• Izraelio premjeras E. Barak toliau tęsia derybas su dešiniąja Likud partija dėl valdančios koalicijos sudarymo. Izraelio kariuomenė tan-

kų ir sraigtasparnių atakomis ir toliau atsako į palestiniečių mėtomus akmenis. Kovos vyksta Gazos pakraštyje ir keliose Vakarų kranto vietovėse. Bet vis dažniau palestiniečių akmenis pakeičia jų policijos šautuvų kulka.

• Kolumbijoje spalio 29 d. įvyko gubernatorių, miestų merų ir tarybų rinkimai. Balsavimai vyko ir marksistinių sukilėlių valdomuose miesteliuose.

• Indonezijoje kelios religinės politinės grupuotės paskelbė "šventąjį karą" JAV. Nors Indonezija yra gavusi nemažą JAV ekonominę paramą, o Amerikos verslo bendrovės investavo daug lėšų, tačiau musulmonai piktinasi, kad Amerika palaiko Izraelį kovose su palestiniečiais. Kaip žinoma, Indonezija yra didžiausia musulmoniškoji pasaulio šalis. Karingi studentai reikalauja, kad JAV atšauktų savo dabartinį ambasadorių Indonezijoje Robert Gelbard, kuris dažnai kritikuoja Indonezijos politiką. Indonezijoje šiuo metu

gyvena apie 8,000 amerikiečių – įvairių verslo įmonių atstovų. Jiems patarta laikytis atsargiai ir ramiai.

• Teroristinio sprogimo metu sužalotas JAV karo laivas "Cole" paliko Jemeną ir Norvegijos sunkiųjų laivų vilkiku nutemptas į vieną iš JAV uostų. Čia jis bus sutaisytas. Kelionė užtruks penkias savaites. Norvegijai už šią paslaugą bus sumokėta 4,5 mln. dol., o laivo remontas kainuos apie 150 mln. dol.

• JAV Socialinės apsaugos įstaiga paskelbė, kad dėl kai kurių prekių kainų kilimo ateinančiais metais senelių pensijos bus padidintos 3,5 proc. Pensijų vidurkis padidės apie 29 doleriais per mėnesį.

• Spalio 13 d. mirė ilgametis JAV komunistų partijos vadas, suomių kilmės stalinistas Gus Hall, keturis kartus kandidatavęs į JAV prezidentus. Daugiausia balsų jis gavo 1976 metais

(Nukelta į 3 p.)

Redaktoriaus skiltis

Bendros pastangos

Kai patriotiškai nusiteikę lietuviai parengė pirmąsias "Santikos", o vėliau "Dirvos" laidas, iki Vasario 16-osios Akto paskelbimo buvo likę dar pustrėčių metų. Tačiau žymus Susivienijimo Lietuvių Amerikoje veikėjas Vincas Jokubynas, vėliau tapęs pirmuoju "Dirvos" redaktoriumi, kartu su savo bendraminčiais jau buvo pasiekęs, kad Jungtinių Amerikos Valstijų gyventojų surašymo statistikoje atsirastų nauja eilutė — "Lithuanians". Lietuviai telkėsi į draugijas ir organizacijas, vis giliau suvokdami, kad jie yra tautos, užimančios lygiateisę vietą pasaulio tautų bendrijoje, atstovai, kad gali pasididžiuoti savo ilgamete kultūra, sukauptais raštijos lobiais, kad Lietuvos valstybė jau yra suvaidinusi itin svarų pozityvų vaidmenį pasaulio istorijoje ir vėl turi būti atkurta.

Jau daugiau kaip 100 metų, kai Lietuvą ir Amerikos lietuvius sieja neatskiriami ryšiai — kaip motiną ir jos vaikus. Taip jau susiklostė tautos istorijoje, kad labai svarbūs Lietuvai darbai prasidėdavo būtent šioje — Amerikos — žemėje, į kurią, gelbėdamiesi nuo carinės Rusijos ar kaizerinės Vokietijos teroro ir skurdo bėgo lietuviai. Jų indėlis į Nepriklausomos Lietuvos pripažinimą ir diplomatinį santykių užmezgimą 20-ojo amžiaus 3-ojo dešimtmečio pradžioje yra neįkainojamas. Jie suvaidino lemiamą vaidmenį ir vėliau, siekdami, kad Jungtinės Valstijos nepripažintų sovietinės okupacijos "teisėtumo", kad būtų minimos Baltų laisvės dienos, kad net nuolat apie "realistinę politiką" kartoję Amerikos vadovai suvoktų Kovo 11-osios Aktą kaip Lietuvos valstybės tęstinumą.

Čia anksčiau įsikūrę lietuviai milžiniškomis pastangomis iškovojo, kad būtų priimtas "Perkeltųjų asmenų" įstatymas, kurio dėka "antroji banga", t.y. karo pabėgėliai galėjo atvykti į Ameriką ir

čia išleisti į mokslus savo vaikus. Tik Amerikos lietuvių nenuilstamų pastangų dėka galės teisėtai įsikurti šioje šalyje ir naujoji lietuvių emigrantų banga. Ji šiandien veržiasi, gelbėdamasi nuo baisaus nedarbo, siaubingai išaugusio nusikalstamumo, nuo išlikusių sovietinio tipo "valdininkų" tyčiojimosi. Ji siekia susipažinti su atsivėrusiu prieš jų akis pasauliu, įgyti geriausią išsilavinimą. Dauguma jų jau dabar iš labai kuklių santaupų remia Lietuvoje likusius artimuosius, steigia privačias arba bendras su Amerika įmones, tuo vis daugiau ir daugiau prisidedami prie Lietuvos ūkio atstatymo. Taip buvo ir prieš Antrąjį pasaulinį karą, kai susitaupę šiek tiek pinigų, Amerikos lietuviai padėdavo savo tėvams ir broliams arba grįžę į Lietuvą, kurdavo pavyzdinius ūkius bei įmones.

Prie "Dirvos" puslapių pasirodymo prisidėjo daugybė žmonių, kurių jau nėra su mumis. Vincas Jokubynas, Juozas Gedminas, Kazys Karpis, Vincas Rastenis, Balys Gaidžiūnas, Jonas Čiurberkis, Vytautas Gedgaudas, vėl Balys Gaidžiūnas, Anicetas Bundonis. O kokia nesuskačiuojama gausybė rašiusių šiam laikraščiui, jį rinkusių spaustuovėje, platinusių, telkusių jam leisti būtinas lėšas.

Dar ir dar kartą dėkoju visiems, aukojantiems "Dirvai". Dėkoju visiems, prisidėjusiems prie mūsų savaitraščio 85-mečio šventės rengimo. Ačiū tiems, kurių atkaklumo ir triūso dėka nebuvo pažeista ilgametė tradicija: kas penkeri metai paminėti "Dirvos" sukaktis.

Kai keičiasi skaitytojų bangos, privalo keistis ir laikraštis. Padėkime visi, kurie galime, kad tie pokyčiai vyktų, išlaikant gražiausias išėjimo spaudos tradicijas ir svarbiausius jos bruožus: nuoširdumą, atvirumą, ištikimybę amžinosioms dorovinėms vertybėms.

Juozas Žygas

Išeinantieji nėra tik pasuktinioji vyriausybė, bet visa dešiniųjų koalicija, kuri apvylė už juos balsavusius. Per visus ketverius metus ši koalicija skurdino kraštą.

Dešinieji, 1996 metais perėmę valdžią, dėl visų nepriteklių kaltino prieš tai joje buvusius. Žinome, kad buvusieji pilnų aukso aruodų nepalikę, tačiau jie nepalikę ir tokios milžiniškos užsienio bei vidaus skolos.

Tuo metu buvo stambus užsienio valiutos ir aukso fondas. Kadangi didžiosios įmonės dar nebuvo privatizuotos, tai šis fondas pastoviai augo. Apie tai kiekvieną savaitę buvo skelbiama spaudoje. Tačiau paskutiniaisiais metais reikėjo gerokai spaudą pavartyti, kad ką nors apie tai sužinotum. Todėl nenuostabu, kad žinomas ir gana populiarus profesorius, rašydamas apie liūdną Lietuvos ekonomikos padėtį, vis tik pasidžiaugė, kad yra ir "gerų žinių". Jis teigė, kad turimas skolas gali padengti užsienio valiutos ir aukso fondas. Gaila, kad profesorius beveik trejetą metų atsiliko. Dešiniams perimant valdžią, taip ir buvo, bet padėtis greitai pablogėjo. O dabar tas fondas turėtų net trečdalis skolų ne-

PASKUTINĖ IŠEINANČIŲJŲ DOVANA LIETUVAI

padengtų, nes valdžia beveik patyliukais vis paimdavo iš jo "biudžetinėms reikmėms" po šimtą milijonų, bet niekuomet jų negrąžino! Todėl ir spaudoje apie tą fondą jau kuris laikas beveik jokių žinių nėra!

Taigi nebėra į ką atsiųsti. Dabar apie "gerąją pusę" galime kalbėti tik panašiai, kaip toje patarlėje, kur "ožys priėjo liepto galą", nes beveik nebėra jokių galimybių gauti paskolų iš užsienio. Riba jau pasiekta! Kitų šalių vyriausybės ir užsienio bankai turi tikslesnes žinias apie Lietuvos ūkio padėtį, negu apie tai kalba valdžios šaltiniai!

Gal pradės aiškėti ir privatizacijų skandalai. Daug buvo rašoma apie nevykusį "Telekomo", dar daugiau — apie "Mažeikių naftos" ir dujotiekio privatizavimą. "Strateginis" investuotojas atėjo ir be naftos, ir be pinigų, nes jis paskoloms gauti naudojo ne savo vardą (kuris gal būtų neįsvarus), bet Lietuvos garantijas. Tai toks iš jo investuotojas, kuris nieko neinvestavo. O visi aukštieji valdžios sluoksniai stovėjo už jo! Tame privatizavime yra daug neištirtų, "baltų dėmių".

Dar šios neaiškos istorijos žarijoms teberusenant, iškilo naujas skandalas, kuris gali būti net blogesnis, negu prieš kurį laiką iškilęs "Mažeikių naftoje". "Mažeikių naftos" direktorius iš Lietu-

vos reikalauja tik ... 300 milijonų litų, nes pagal sutartį Lietuva privalo apmokėti visus nuostolius, kuriuos patiria ši įmonė. Tik tiek gerai, kad pačios įmonės dar nežada iš Lietuvos išvežti! Visai kitaip elgiasi tie, kurie dar tik vieną koją į "Lietuvos jūrų laivininkystę" įkėlė. Štai kas apie tai rašoma šiomis dienomis:

"Lisco" privatizavimo sutartis kelia nerimą valstybei. Vilnius, spalio 20 d. (BNS) — Seimo socialdemokratas ragina "Lisco" privatizavimą vykdančias institucijas susilaikyti nuo tolimesnių veiksmų, kol naujoji vyriausybė išstirs šio sandorio aplinkybes".

Vilnius, spalio 24 d. (BNS) — "Privatizavimas yra "neskaidrus" ir gali pakenkti nacionaliniams šalies interesams. Be to, nėra iki galo aišku, ar praradus keltų linijų kontrolę, nenukentės šalies vežėjai, — frakcijos posėdyje sakė jos seniūnas Gediminas Jakavonis. Įtarimus socialliberalams sukėlė ir tai, jog Lietuvos laivininkystės pirkėjas, dar netapęs "Lisco" šeimininku, pradėjo diktuoti nepagrįstas sąlygas valstybei, pavyzdžiui, dėl vadinamosios "auksinės akcijos" atsisakymo ir dešimties geriausių laivų perregistravimo Maršalo salose."

Šis klausimas yra dar labiau skandalingas. Reikia žymiai išsamesnės jo apžvalgos.

Tarptautinių įvykių apžvalga

(Atkelta iš 2 p.)

tais jis siekė 237 milijardus dolerių. Didžiosios politinės partijos svarsto, kaip šį perteklių panaudoti.

• Rusijos kariniame uoste Severomorske kasdien vyksta nemalonūs darbai: traukiami ir atpažįstami "Kursk" povandeninio laivo igulos jūreivių kūnai. Šie darbai yra labai pavojingi, nes po sprogimo likusios aštrios metalo nuolaužos gali perplėsti narų drabužius. Tuomet ir jie žūtų Šiaurės jūros dugne.

• Austrija paskelbė, kad ji įsteigė specialų fondą, kuriame yra 380 mln. dolerių. Iš to fondo bus apmokėta darbininkams, nacių laikais suvarytiems į priverčiamuosius darbus Antrojo pasaulinio karo metais. Kompensacijų jau pareikalavo šešių Rytų Europos valstybių piliečiai, dalyvavę priverčiamuose darbuose.

• Valstybės sekretorė M.Albright labai pradžugino Šiaurės Korėjos diktatorių Kim Jong Il, kai atsisveikindama įteikė jam specialią dovaną. Žinodama, kad vadui labai patinka krepšinis, ji jam įteikė krepšinio kamuolį su garsaus amerikiečio krepšininko Michael Jordan parašu.

• Daugiau kaip šimtas žmonių žuvo Nigerijoje įvykusuose susidūrimuose tarp dviejų genčių: Hausas ir Jorubas. Valdžią palaikė Hausas gentį ir įsakė suimti Jorubas genčių vadus.

• Buvęs Olandijos premjeras Ruud Lubbers paskirtas Jungtinių Tautų komisaru pabėgėlių reikalams vietoje iki šiol tas pareigas ėjusios Japonijos atstovės Sadako Ogata.

• Iš 50 pasaulio šalių susirinkę ministrai Romoje paminėjo Europos žmogaus teisių konvencijos 50-metį. Šiuo metu prie Konvencijos yra prisijungusi 41 valstybė.

SKESTU VANDENS ŠAUKŠTE

(Pabaiga. Pradžia - 41 nr.)

Su tavim pradeda susiduroti. Gerokai viską apmąstęs, suvokiau, jog kaltinimai parengti ne kieno nors kito, o tų pačių Specialiųjų tyrimų skyriaus prokurorų. Juk jie reikalavo, kad patvirtinčiau esąs kaltas. Taigi mano kiemas ir mano gyvenimas staiga tapo cirko arena. Tai buvo slapti sandėriai ir nemaži pinigai. Laikraščiai pateiks visuomenei sensaciją ir taip prisivilios daugiau skaitytojų, o reporteriai užsidirbs pinigų. Argi tokia yra laisvoji spauda – už pinigus rašyti tai, ko iš tavęs tikisi? Viskas lyg ir aišku, bet kodėl pasirinko mane?

Tik po poros dienų supratau, kur čia šuo pakastas... Tų metų rugsėjo 23 d. sukako 50 metų nuo Vilniaus žydų geto likvidavimo. Ta diena – didi žydų tautos nelaimė, neapsakoma tragedija visai Lietuvai. Bet su šia žydų tragedija aš niekuo nesu susijęs! Juk kiekvienas žydas, manau, žino šios kruvinos dienos tikrąsias priežastis. Ir nereikia būti mokslininku, kad suprastum elementarią tiesą: Lileikis nei steigė getą, nei į jį varė žydus ar juos šaudė. Žydų geto viršininkas buvo žydas, jo pagalbininkai bei žydų geto policininkai – irgi žydai, žydo viršininko parinkti. Ir tie žydai vykdė vokiečių valią. Geto vyresniųjų tarybą taip pat sudarė žydai. Tad ir vaiko protas gali suprasti, kas kaltas dėl to, jog buvo nužudyti niekuo nekalti Vilniaus žmonės, įvyko ši didžiulė nelaimė.

Vėliau sužinojau apie Lietuvoje vykusį geto likvidavimo metinių minėjimą ir tuometinio ministro pirmininko Adolfo Šleževičiaus kalbą. Jis ragino lietuvius prisipažinti, žudžius žydus. Kažkodėl tokias svarbias pareigas ėjęs politikas nieko nežinojo apie tai, kad lietuviai žydų nešaudė, tą darė vokiečiai

(Ištrauka iš Aleksandro Lileikio knygos "Pažadinto laiko pėdsakais")

ir keli ar keliolika jų samdinių.

Mano namų apsiaustis įtikinamai parodė, kad scenarijus buvo iš anksto kruopščiai parengtas. Taip norėta sudaryti foną ir kaltinant mane, apkaltinti visą lietuvių tautą. Mano byla yra grynai politinė. Ir toliau buvo siekiama pasirinkto tikslo. Juo labiau kad buvo rengiamasi Lietuvos Prezidento vizitui į Izraelį. Žydų atstovai gąsdino, kad Lietuvos ir Izraelio santykius gali ištikti katastrofa. Žinoma, politinė. Ir tai atsitiks vien dėl to, kad nebus suimtas Lileikis... Ir dar daugiau. Jei nenuteis Lileikio, Lietuva nebus priimta į Europos Sąjungą ir NATO.

Suprantama, valstybė gali atsiprašyti kitos. Taip pasielgė vokiečiai su lenkais. Bet tuo metu, kai buvo žudomi žydai, Lietuvos valstybės nebuvo ir ne jos vadovai įsakinėjo žudyti žmones... Tad kam keliamas toks triukšmas, kodėl aš buvau pasirinktas auka? Be teismo, be įrodymų? Ar istorikai kada nors atsakys į šį klausimą?

Baigėsi Vilniaus geto likvidavimo minėjimas, paskui ir Prezidento A. Brazausko vizitas į Izraelį. Viskas lyg ir nurimo. Pamaniau, kad baigėsi tas nelemtas spektaklis, atėmęs iš manęs tiek daug sveikatos ir jėgų. Gal pagaliau viskas nurims, gal bus pasitenkinta tuo nevykusiu cirkui, kažkam atnešusiu naudą. Kur tau...

1996 metų birželio 17 dieną gaunu Bostono teisėjo laišką, rašytą birželio 9 d. Jis išakmiai reikalauja tuojau grąžinti turimą pilietybės dokumentą ir Amerikos pasą. Mano advokatas paaiškino, kad galiu paduoti apeliacinį skundą, bet ši procedūra kainuosianti 10 tūkstančių dolerių. Nors pilietybės priėmi-

mas ir paso gavimas yra civilinis, o ne kriminalinis procesas, bet jokio viešo teismo nebuvo. Teisėjas, matyt, rėmėsi tik Specialiųjų tyrimų skyriaus reikalavimu. Gyvendamas Amerikoje 41-erius metus, nepadariau jokio nusikaltimo, net ir administracinių nuobaudų neturėjau...

Ir štai tau "amerikietiškas teisingumas"... Advokatas atvirai man paaiškino, jog kartojamas Demjaniuko scenarijus. Tačiau dabar įrodyti OSI apgaule ir išaiškinti tiesą būtų daug sunkiau, nes ši tarnyba "sukaupė" tam tikrą partitį. Antra vertus, nesitikiu, kad galėčiau rasti tokių gynėjų, kokius likimas siuntė Demjaniukui. Niekas manęs neparėmė, buvau plikas kaip tilvikas.

Apie šią mano "bylą" ne kartą buvo pranešta Lietuvos atstovybei Vašingtone. Tačiau iš ten nesulaukiau jokių žinių – niekas manęs nekaltino, o juo labiau neteisino. Skęsti – skęsk sau, tai tavo reikalas... Supratau, jei atims dokumentus, tą pačią dieną tapsiu nelegaliu JAV piliečiu. Ir nėra jokios garantijos, kad tuomet nebūsiu suimtas... Juk to ir siekė OSI.

Nutariau grįžti į Lietuvą. Kitos išeities neturėjau. Apeliaciniam skundui, kaip sakiau, nebuvo pinigų. Tad tą pačią dieną, kai gavau laišką, išvykau į Lietuvą. Kišenėje tebuvo 450 dolerių. Grįžau tikras elgeta, o ne turtuolis "amerikonas", atvežantis į gimtinę šimtus tūkstančių ar net milijoną. Apie mano išvykimą į Lietuvą buvo pranešta Lietuvos atstovybei Vašingtone. Ši žinia tą pačią dieną pasiekė ir Vilnių. Į Ameriką širdyje atsivežiau savąją Lietuvą. Ir norėjau darbuotis Tėvynės labui. Visada jaučiau, kad dar grįšiu į Tėvynę, kad ji priims mane, pasitiks kaip motina sūnų paklydėlį...

(Nukelta į 5 p.)

Pasaulis ir Lietuva

*** KUR YRA BALTIJOS VALSTYBĖS?** Naujausio Europos Komisijos tyrimo "Eurobarometer" duomenimis, 38 proc. Europos Sąjungos gyventojų nepitaria pasiūlymui priimti Latviją, Lietuvą ir Estiją į Europos Sąjungą. Baltijos valstybių įstojimui į Europos Sąjungą pritaria tik 36 proc. Tyrimas parodė, jog ES valstybių narių gyventojų nuomonė dėl Baltijos valstybių narystės Europos Sąjungoje didžiąja dalimi priklauso nuo to, ar žmonės žino, kurioje Europos vietoje yra Baltijos regionas ir ar jis yra pakankamai arti jų valstybių. Pavyzdžiui, Latvijos įstojimui į Europos Sąjungą pritaria net 72 proc. Švedijos gyventojų, 70 proc. Danijos gyventojų ir 56 proc. Suomijos gyventojų. Tuo tarpu prancūzai labiausiai priešinosi Latvijos priėmimui į Europos Sąjungą – nepritariančių yra 53 proc. Latvijos įstojimui į Europos Sąjungą taip pat nepitaria 49 proc. Austrijos ir 48 proc. Belgijos bei Liuksemburgo gyventojų. Italijoje ir Vokietijoje yra daugiau Baltijos valstybių priėmimo į ES priešininkų negu šalininkų. Dauguma Ispanijos, Portugalijos, Graikijos ir Olandijos gyventojų pritaria ketinimams leisti Latvijai, Lietuvai ir Estijai prisijungti prie Europos Sąjungos. *LETA-ELTA*

*** BRIUSELIS AR MASKVA?** Premjeras Mart Laar nurodė didžiausią Estijos problemą – nepasitikėjimą savo jėgomis, apsisprendžiant dėl narystės NATO. Jis minėjo Estijoje paplitusias kalbas, kad reikia žiūrėti į Maskvos pusę, nes ten esą lengviau rasti bendrą kalbą. *ETA*

*** KAS RĖMĖ PARTIJAS?** Rinkos tyrimų bendrovės "SIC Gallup Media" duomenimis, per devynis šių metų mėnesius politinės partijos reklamai spaudoje, televizijoje bei radijuje išleido net 6,15 mln. litų. Šie skaičiai gauti, suskaičiavusi visą politinių partijų reklamos laiką per televiziją bei laikraščius. Tačiau tokia suma gerokai prieštarauja oficialioms politinių partijų deklaracijoms apie rinkimuose išleistus pinigus. Tad "Lietuvos aidas" nuomone, galima daryti prielaidą, kad politinės partijos deklaravo tik dalį gautų ir išleistų pinigų. "Kitos, didesnės išlaidos, kaip ir šių pinigų kilmė, niekada nebus atskleistos. Paaiškinimas gali būti tik vienas – į politiką investuojami nešvarūs, iš šešėlinės ekonomikos gauti pinigai arba juos dovanoja stambios kompanijos, norinčios likti nežinomos", – rašoma "Lietuvos aide". "LUKoil Baltija" atstovas atvirai pasakė, kad parems partijas, kurios iš Lietuvos išvays JAV kompaniją "Williams". Tačiau "LUKoil" neminimas kaip partijų rėmėjas. *ELTA*

*** NEDARBAS LIETUVOJE.** Nedarbas Lietuvoje spalio mėnesį buvo 11,7 proc. Prieš metus nedarbo lygis šalyje buvo 8,9 proc. Lapkričio 1-ąją šalyje buvo 210,8 tūkst. bedarbių – 2,2 tūkst. mažiau nei prieš mėnesį. Daugiau nei pusė – 53,5 proc. – bedarbių buvo vyrai, 46,5 proc. – moterys. Didžiausias nedarbas lapkričio pradžioje buvo Druskininkuose (23,5 proc.), Lazdijuose (21,5 proc.) ir Pasvalyje (21,0 proc.), mažiausias – Kretingoje (6,7 proc.), Anykščiuose (7,2 proc.) ir Trakuose (7,4 proc.). Vilniuje nedarbas lapkričio 1-ąją buvo 8,2 proc., Kaune – 8,3 proc., Klaipėdoje – 9,2 proc., Šiauliuose – 15,5 proc., Panevėžyje – 15,8 proc. *BNS*

*** UŽBAIGTI SKRYDĮ.** Amerikos lietuvis Julius Sakas su tikslia lėktuvo "Lituanica" kopija ketina užbaigti tragiškai žuvusių Lietuvos lakūnų Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydį per Atlantą. Profesionalus lakūnas J. Sakas 2003 metais, minint skrydžio per Atlantą 70 metų sukaktį, ketina simboliniu skrydžiu nuo Soldino miško iki Kauno baigti nesėkmingai pasibaigusią transatlantinių lakūnų kelionę. Įveikęs Atlantą, lietuvių pilotuojamas lėktuvas nukrito Soldino miške, Vokietijos – Lenkijos pasienyje, taip ir nepasiekęs gimtinės. J. Sakas šiuos planus brandina jau seniai, tačiau lėktuvą – "Lituanicos" dvynį – jis įsigijo tik prieš keletą metų. Pasak J. Sako, tokio tipo lėktuvų pasaulyje šiuo metu yra tik keturi. Projekto įgyvendinimui yra įsteigtas "Lituanicos" fondas, tačiau kol kas viską finansuoja pats lakūnas. Projektas kainuos apie 600 tūkst. litų. Lietuvoje gimęs, JAV užaugęs, netoli Seattle gyvenantis 57 metų J. Sakas yra aviakompanijos "North West Airlines" lėktuvo "Boeing 747" kapitonas. *BNS*

*** KANDIDATŲ PAŽADAI.** Respublikonų kandidatas į JAV prezidentus George W. Bush mano, kad NATO plėtra privalo būti tęsiama. G. Bush sieks įtikinti JAV sąjungininkus Europoje pratęsti NATO plėtros procesą per kitą Aljanso viršūnių susitikimą 2002 metais. Be to, pasak respublikonų kandidato, Rusija niekuomet neturėtų gauti veto teisės NATO plėtros klausimu. Panašų pareiškimą, taip pat be išlygų pasisakant už naują NATO plėtros bangą 2002 metais paskelbė ir demokratų kandidatas į JAV prezidentus Al Gore. Šie pareiškimai atitinka Lietuvos siekius gauti pakvietimą į NATO 2002 metais. *BNS*

Danės pakrantė Klaipėdoje. Dr. Irenos Virketienės nuotr.

SKESTU VANDENS ŠAUKŠTE

Mane priglaudė sūnėnas Edmundas, kuris globoja ir dabar. 1997 metų sausio mėnesį mirė vyresniosios dukros Ritos vyras Albinas Valinskas, o po mėnesio – ir ji pati. Deja, šių man brangių žmonių palydėti į Amžinąją kecionę negalėjau. Amerikoje dukros ir sūnaus globai liko žmona Gražina.

Esu pirmos grupės invalidas. Amerikoje gaudavau man priklausančią pensiją. Ji tuoju pat buvo atimta. Grįžęs į Lietuvą, turiu gyventi iš 214 litų Lietuvos pensijos. Laimė, kad neapleido mane giminės, ypač sūnėnas. Vienu kitu centu paremia ir Amerikoje gyvenanti dukra Aldona.

Amerika yra dosni šalis, bet tik tiek, kiek siejasi su jos interesais. Savo nauda rūpi-

(Atkelta iš 4 p.)

nasi ir Europos valstybės, pavyzdžiui, Vokietija. Tik ne Lietuva. Rašiau kelis laiškus į JAV socialinės globos įstaigą, kuri man mokėjo pensiją, tačiau nė į vieną laišką atsakymo negavau. Mat anoji įstaiga yra milžino valioje ir galioje, o aš – tik mažutėlis žmogelis...

Nekaltinu Amerikos, jos žmonių. Tai puiki šalis. Per 41-erius joje gyventus metus įsitikinau, kad čia žmogus turi daug galimybių kurti ir siekti gerovės. Esu dėkingas už tai. Gaila, kad dėl piktų žmonių kėslų buvau pasmerktas persekiojimui, skurdui ir benamio daliai.

Tos piktosios jėgos nepalieka manęs ramybėje ir po

to, kai fiziškai bei dvasiškai sunaikino, apšmeižė. Jos dėjo ir deda visas pastangas toliau mane niekinti. Net gydytojam atlikus ekspertizę ir padarius išvadą apie mano sveikatą, buvo paskleistas po visą pasaulį melas, kad aš esąs sveikąs sveikutėlis, tik simuliuoju sergantį.

Grįžęs į Lietuvą vyliausi, kad Lietuvos teisėsauga padės atišti šį Gordijaus mazgą. Deja, dėl ligų, prasidėjusių Amerikoje ir tebesitęsiančių Lietuvoje (tris kartus buvau operuotas), nesu pilnavertis teismo proceso dalyvis. Mano likimą, matyt, nulems ligų ir amžiaus (baigiu devyniasdešimt trečiuosius metus) grumtynės.

(Šių metų rugsėjo 26 d. A. Lileikis mirė)

Lietuvos Respublikos ambasadoje Vašingtone

AMBASADOJE KONCERTAVO "GINTARINĖS BANGOS"

Vašingtonas. Spalio 28 d. Lietuvos ambasadoje Vašingtone koncertavo žymaus lietuvių klarnetininko Algirdo Budriaus ir pianistės Rosetta Senkus-Bacon sukurtas dviejų atlikėjų ansamblis "Gintarinės bangos". Gausiai susirinkusi publika klausėsi M. K. Čiurlionio, B. Gorbulskio, C. M. Veberio ir kitų lietuvių bei užsienio kompozitorių kūrinių. Šiame koncerte apsilankė senatorius iš Utah

valstijos Robert Bennett su žmona. Garbingų svečių nuomone, lietuvių atlikėjų muzikinis lygis – labai aukštas.

Lietuvos muzikos akademijos profesorius A. Budrys ir Amerikos lietuvaite, pianistė R. Senkus-Bacon, įkūrę kamerinį ansamblį "Gintarinės bangos", vykdo muzikinio bendradarbiavimo projektus abiejose Atlanto pusėse. Pasak atlikėjų, ansamblio pavadinimas "Gintarinės bangos" sieja Baltijos gintarą su Amerikos "gintarinėmis jėgų bangomis", apdainuotomis patriotinėje giesmėje "Ame-

rica the Beautiful". Po koncerto ambasadoje "Gintarinės bangos" išvyko į Filadelfiją bei kitus JAV miestus.

Šį rudenį Lietuvos ambasados pastangomis Vašingtone taip pat buvo surengti Lietuvos operos primadonos I. Milkevičiūtės ir baritono M. Žemaičio, solistės Juditos Leitaitės ir pianisto Gyčio Cinausko, vaikų trio "Trys tigriukai" koncertai, M. K. Čiurlionio 125-ųjų gimimo metinių minėjimas. Atidaryta Mindaugo Kavaliausko fotografijų paroda.

Rolandas Kačinskas

Laiškai "Dirvai"

GERAI ŽINOKIME, KAM DUODAME PINIGUS!

Gavome laišką iš kažkios naujos (?) organizacijos "National Lithuanian Soc. of

America", kuri prašo per juos paaugoti "Dirvai" pinigų 85-erių metų sukakties proga. Jau esame ne kartą pasimokę, kad nereikia aukoti per tarpininkus. Kodėl aukoti "Dir-

vai" skirtus pinigus per kitus? Mes siūlome visiems, kurie remia "Dirvą", rašyti čekius tik "Dirvos" vardu ir siųsti tiesiai į "Dirvą".

Šia proga nuoširdžiai

sveikiname "Dirvos" redaktorių dr. Joną Jasaitį, kurio žingsniai Amerikoje irgi nebuvo "rozėmis kloti". Jūs padarėte "Dirvą" idomiu tautinės minties laikraščiu, kuriame Lietuva ir išeivija užima lygias pozicijas. Kadangi "Dirva" tapo tvirtu laikraščiu, mūsų pasiūlymas: šiais pinigais pagerinti redaktoriaus gyvenimą. Redaktorius privalėtų gauti algą bei apdraudas, bent iš dalies atitinkančias Amerikos gyvenimo lygį, kad jam netektų atsidurti tokioje padėtyje kaip jo pirmtakui, kuris sunkiai sergantis, beveik mirštantis buvo įsodintas į lėktuvą. Liūdna, bet taip yra.

Baigiame savo laišką dr. Jono Adomavičiaus žodžiais: "Visi nusiteikime ir, vienas kitam talkindami, imkimės sunormalėjimo veiklos! Tai ir bus įrodymas, jog dar žmonės esame". Priedo 100 dol. čekis, skirtas "Dirvos" redaktoriaus gyvenimui pagerinti.

Su gilia pagarba,
Dana ir Stanley J. Čipkai

LIETUVOS ŪKININKAI PAJUDĖJO

Ūkininkai pritrūko kantių laukti pinigų už pristatytus maisto gaminius. Todėl jie susiorganizavę pradėjo vežti vaisius ir daržoves į miestus – tiesiai gyventojams prie namų. Ši jų iniciatyva sumažino turkaus kainas, jau nė nekalbant apie brangias parduotuvių kainas. Ūkininkai į namus atveža bulves, kopūstus, morkas, ropes, svogūnus, obuolius, kriaušes ir

t.t.

Šis ūkininkų ryžtas – sveikintinas. Jų aptarnavimu yra patenkinti miesto gyventojai. Pavyzdžiui, centneris (50 kg) bulvių kainuoja 10-12 litų. Turguje centneris bulvių kainuoja mažiausia 15 litų. Sėkmės Lietuvos ūkininkams! Linkime išparduoti visą derlių.

Algis Liepinaitis
Chicago, IL

REDAKCIJOS PAAIŠKINIMAS DĖL AUKŲ "DIRVAI" RINKIMO VAJAUS

Dėkojame visiems nuoširdiems mūsų rėmėjams. Ačiū ir Jums, p. Čipkai, už gerus žodžius. Priimame juos kaip paskatinimą ir įpareigojimą rūpintis, kad savaitraštis, pasitinkantis tokią gražią sukaktį, būtų dar labiau laukiamas lietuvių namuose.

Tačiau aukų vėjų rengia ne "nauja" organizacija, o jau savo veiklos 50-metį paminėjusi Amerikos Lietuvių tautinė sąjunga (ALTS). "Dirvos" sukakties proga ji ir kreipėsi į visus, prašydama paremti mūsų savaitraštį. ALTS 26-asis suvažiavimas (seimas) spalio 27-29 dienomis įvyko Čikagoje, Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje. Seime buvo aptartos ir "Dirvos" leidimo perspektyvos. Paramos vėjus tęsiamas.

Parama "Dirvai" yra labai reikalinga. Artimiausiu

metu norėtume įsigyti naujesnius kompiuterius ir patobulinti laikraščio leidybą. Jūsų aukos padės ir toliau be jokių sutrikimų leisti savaitraštį, o gal būt net ir padidinti puslapių skaičių, nes 12-koje puslapių niekaip nebepajėgiame sutalpinti labai pagausėjusio rašinių srauto. Leidžiant didesnę laikraštį, kiekvienas skaitytojas galėtų rasti sau įdomesnių straipsnių, pasakojimų apie naujas knygas, muzikos ir dailės kūrinius, išsamesnes žinias apie įvairių išeivijos bangų ir Lietuvos gyvenimą.

Jonas Jasaitis

AUKŲ VAJUS "DIRVAI"

"Dirvos" 85-erių metų sukakties proga Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos ir "Vilties" draugijos paskelbto vėjus aukotojai:

Lietuvių Tautinis Kultūros Fondas	9,000
Aldona A. Simonaitis	100
Gražina Siliūnas	100
Birutė ir Petras Buchai	100
Dr. Vytautas Maurutis	100
Toronto Lithuanian Senior Citizen, Inc.	150 Can.dol.
96.89	
Leonas Kazlauskas	50
Bronė ir Albertas Kremeriai	50
Domas Adomaitis	50
Antanas Juodvalkis	50
Dalė ir Tadas Mečkauskai	40
Juozas Ardys	30
Algirdas Zenkus	25
Stasys Surantas	25
Gediminas Dragunas	25
Jonas Šiaučionas	25
Vladas Gily	25
Bronius Polikaitis	25
Kazys Kaspariūnas	25
Aldona Dačys	20
Jadvyga Povilaitienė	20
Alfa Shukis	20
Donatas Uzas	20
Aldona Sandargas	20

Aukų vėjus tęsiamas. Nuoširdžiausiai dėkojame visiems, atsiliepusiems į šį kvietimą. Netrukus pranešime apie naujus aukotojus.

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos valdyba

Lankytinos vietos

Dr. Vinco Kudirkos muziejus Kudirkos Naumiestyje.

Dalios Puškorienės nuotr.

Svarstome imigracijos ir pilietybės įstatymus

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA – UŽ IMIGRACIJOS ĮSTATYMŲ TOBULINIMĄ

Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba per savo pirmininką išsiuntė laišką JAV Kongresui, pasisakydama už imigracijos įstatymo išplėtimą, pritariant dabar JAV Kongrese svarstomam, taip vadinamam "amnestijos" įstatymui.

ALTos pirmininkas Saulius Kuprys pareiškė, kad nutarimas pasisakyti teigiamai dėl imigracijos įstatymo buvo priimtas, tik pasitarus su pagrindinių organizacijų, sudarančių Amerikos lietuvių tarybą, vadovais. Šis klausimas yra ginčytinas ir ALTos valdyboje buvo įvairių nuomonių, tačiau dauguma pasisakė teigiamai ir pritarė jam. Laiške JAV Atstovų rūmų pirmi-

ninkui J. Dennis Hastert taip rašoma: "Į JAV imigracijos įstatymus reikia įjungti konstitucines garantijas. Imigracijos įstatymas turėtų apsaugoti čia ilgesnį laiką gyvenančius asmenis ir leisti išskirtoms šeimoms susijungti. Turi būti sustabdytos įstatymų nepažeidusių asmenų deportacijos. Ligi šiol JAV imigracijos įstatymai buvo pernelyg griežti ir nevienodai taikomi."

"Žinau, kad siūlomas įstatymas nėra tobulas ir jis nėra visapusiškai palankus mūsų bendruomenei, tačiau buvo nutarta, kad principinis pasisakymas dėl to įstatymo bus naudingas ilgalaikėje perspektyvoje", – pareiškė

ALTos pirmininkas. – "Be abejo, svarstant tą įstatymą būtų daugiau entuziazmo, jeigu jis būtų labiau pritaikomas neseniai atvykusiems mūsų tautiečiams, tačiau jo poveikis jiems bus ribotos. Vis dėlto jei įstatymas bus priimtas, jis turės teigiamą poveikį humanitariniu požiūriu, nes suteiks galimybes sujungti išskirtas šeimas" – baigė S. Kuprys.

Šiuo klausimu ALTa palaikė ryšius su Amerikos Lenkų kongreso vadovybe, kuri turi nemažai įtakos JAV Kongrese. Toks bendravimas pravers ateityje, o ypač svarstant Lietuvos stojimo į NATO klausimus.

DVIGUBA PILIETYBĖ TARNAUJA TAUTOS IR VALSTYBĖS IŠLIKIMUI

Spalio 10 d. "Dirvos" laidoje tilpo naujosios bangos imigrantų šeimų pasirašytas "Atviras laiškas Lietuvos piliečiams ir būsimiems Seimo nariams". Akį pagavo būdinga antraštė – "Ar Lietuvai mūsų jau nebereikia?". Ačiū lietuviams, vertinantiems savo lietuviškąsias šaknis ir siekiantiems išlaikyti ryšius su Lietuva. Laišką pasirašiusieji yra puikus įrodymas, kad ir "ekonominiai" imigrantai ne mažiau myli Lietuvą, kad jie nori šiame krašte puoselėti lietuviybę, o ne tapti šio krašto "dirvožemio trąša" – suamerikonėti.

Atvirame laiške nagrinėjama Lietuvos pilietybės išlaikymo problema. Ši problema nėra nauja ir dešimt nepriklausomybės metų jos pilnai neišsprendė. Su pilietybės problema pirmiausia susidūrė po Antrojo Pasaulinio karo užsienyje apsigyvenę lietuviai, Lietuvai atkūrus nepriklausomybę 1990 m. kovo 11 d. To meto Lietuvos valdžia, nenorėjusi mums pripažinti Lietuvos pilietybės, reikalavo

jus "atstatymo", nors tarp brangiausių iš Lietuvos išsineštų vertybių laikėme prieškarinės Lietuvos arba jos atstovybės Vašingtone išduotą pasą. Tik spaudoje išliejus pyktį ir nemažai rašalo, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybai įsikišus, buvo sudaryta Seimo, Vyriausybės ir užsienio lietuvių atstovų komisija. Ši komisija, veikusi A. Brazausko prezidentavimo metu, atsižvelgė į didesnę dalį mūsų norų, pažabojo biurokratus ir atkūrė teisę į Lietuvos pilietybę. Tiesa, kai kurie biurokratiniai formalumai išliko, tačiau Lietuvos pilietybė buvo laimėta ne tik karo metu pasitraukusiems iš savo krašto, bet ir užsienyje gimusiems jų vaikams bei vaikeliams. Gaila, kad teisė į Lietuvos pilietybę nebuvo suteikta sovietmečiu nuo raudonojo teroro į užsienį išvykusiems, pasinaudojus repatriaciniu procesu. Šią neteisę Lietuvos Seimui būtina atitaisyti.

Atvirame laiške keliama problema siejasi su per pas-

kutinį nepriklausomybės dešimtmetį į JAV atvykusiais tautiečiais, iškūrusiais šiame krašte – esančiais ar būsimais JAV piliečiais. Susipažinus su jų pateiktais argumentais, tiesiog neįmanoma suvokti, kodėl Amerikos pilietybę priėmę Lietuvoje gimę ir nepriklausomos Lietuvos metais į šį kraštą atvykę tautiečiai automatiškai praranda Lietuvos pilietybę, nepaisant, ar jie to nori, ar ne. Nysivylimą atskleidžia šiame laiške įstatymų leidėjams iškeltas retorinis klausimas: "Kas tai? Kerštas už 'išdavikišką' ekonominę emigraciją?"

Noriu pareikšti, jog JAV LB supranta ir pritaria dvigubos pilietybės sąvokos įteisinimui Lietuvos įstatymuose ir ta linkme darbuojasi. JAV LB XV Tarybos šiuo klausimu priimtas nutarimas paskatino Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV LB atstovų komisijai priimti atitinkamas rezoliucijas 2000 m. kovo 10 d. ir 2000 m. rugpjūčio 12 d. Abejose rezoliucijose konstatuojama, kad Lietuvos pilie-

TIESOS ŽODŽIAI

Kol dar gyvenau Čikagoje, buvau tos nuomonės, kad "Dirva" domina tik *Cleveland, OH* ir jo apylinkių lietuvių. Bet dabar, kuo ilgiau skaitau "Dirvą", tuo labiau gailiuosi, jog anksčiau netapau jos prenumeratoriumi. Įsitikinau, kad "Dirvoje" atsispindi daugelio mano kartos lietuvių nuomonės ir nuotaikos. Jos redaktorius, dr. J. Jasaitis Lietuvoje gyveno ir bolševikmečiu. Tad jam dabartinė padėtis Lietuvoje geriau žinoma, kaip mums. Todėl jo vedamieji – visuomet taiklūs, tikslūs ir patikimi.

"Dirvos" bendradarbiai rašo iš įvairių pasaulio kraštų. Man pažįstamas iš Anglijos ir Čikagos Algirdas Pužauskas – įdomus savo tarptautinių įvykių apžvalgomis. Jas skaitydami, sužinome daug daugiau, nei tik pasklaidę amerikietiškus laikraščius.

Aleksas Vitkus vertas pagyrimo, nes jis plačiai spalio 10 d. aptarė klausimą "Ar

Lietuva šiandien – tikrai nepriklausoma?" Jis mūsų kartai, kuri nuo bolševikų siaubo pasitraukė į Vakarus, priminė tą atmintiną 1941 m. birželio mėnesio rytą, kai Levas Prapuolenis per Kauno radiofoną paskelbė Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo pareiškimą. Išgirdome per radiją bolševikmečiu paniekintą ir uždraustą giedoti ar deklamuoti Lietuvos Himną. Dažnų naktinių areštų įbauginiems ir todėl savo namuose nakvoti vengusiems žmonėms mūsų Himno garsai buvo lyg saulėtekis po tamsios nakties. Vieni kitus sveikino su džiaugsmo ašaromis akyse. AČIŲ DIEVUI! SU-LAUKĖME LAISVĖS! To tikrai tikėjome, nes dar nežinojome, ką netrukus patirsime prie antrojo okupanto: "viens – raudonas, kaip šėtonas, kitas – rudas, kaip šuva".

Šiandien, kai girdime dabartinės Lietuvos valdžios (Nukelta į 8 p.)

tybės praradimas neigiamai veikia asmens požiūrį į Lietuvą, neduoda jokios naudos Lietuvai ir be reikalo mažina Lietuvos Respublikos piliečių skaičių. Seimo ir LB atstovų komisijos pirmininkės Liūdos Rugienienės pateiktame pranešime *Hartford, CT* vykusiai JAV LB XVI Tarybos pirmajai sesijai, pastebima, jog ateityje migracija tarp Vakarų pasaulio ir Lietuvos nemažės, o didės, ypač jei Lietuva įstos į NATO ir Europos Sąjungą. Dviguba pilietybė nėra nieko naujo šių dienų pasaulyje: žmogus gyvenamąją vietą gali keisti daugelį kartų. Kodėl atsakyti savo valstybės piliečių, ypač kai jų neskaičiuojame dešimtimis milijonų? Išvykimas iš savo krašto nesietinas su lojalumo stoka. Gyvenimo aplinkybės dažnai priverčia žmogų taip pasielgti. "Į JAV lietuviai keliavo jau prieš pusantro šimtmečio. Keliavo, keliavo, sugrįžo ir vėl keliaus, ir vėl sugrįš. Žemė – apvali."

Šiuo metu Lietuvos pilietybės įstatymo pataisos tebelaukia Lietuvos Respublikos prezidento patarėjų peržiūros – komentarų. Viliuosi, jog Prezidentūra ir Seimas turės pilietinės drąsos papildytame Lietuvos pilietybės įstatyme specialias privilegijas skirti etniniam lietuviams. Taip elgiasi Izraelio valstybė bei kiti kraštai, siekiantys savosios tautos išlikimo. Specialių privilegijų (pilietybės atžvilgiu) savajai tautai suteikimas nelaikytinas valstybės mažumų

diskriminavimu, o valstybę sukūrusio tautinio branduolio stiprinimu ir pasipriešinimu kosmopolitinėms apraiškoms.

Tenka pasidžiaugti mus pasiekusia žinia, kad Lietuvos Respublikos Seimas š. m. spalio 10 d. priėmė nutarimą pratęsti Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės atstovų komisijos darbą ir jos sudėtį atnaujinti naujame, neseniai išrinktame 2000 - 2004 metų Seime. Šis Seimo nutarimas jau yra išgaliojęs. Tad atstovų komisija ir toliau galės būti reikšmingu forumu, nagrinėjant dvigubos pilietybės klausimą.

Savo ruožtu, kaip ką tik išrinktas naujasis JAV LB Krašto valdybos pirmininkas, noriu užtikrinti, kad teiksime visokeriopą Krašto valdybos paramą dvigubos pilietybės reikalui neseniai iš Lietuvos atvykusiems. Į Krašto valdybos sudėtį jau įtraukiau vieną iš šių atvirą laišką pasirašiusių – p. Dalią Badarienę. Jai kaip tik ir pavedžiau rūpintis taip vadinamą "trečiosios bangos" imigrantų klausimais. Kviečiu atvykusius iš Lietuvos tautiečius toliau kalbėti apie Lietuvos valdžios jiems daromą skriaudą mūsų spaudoje. Taip pat kviečiu jungtis į JAV LB-nės gretas, kad suglaustomis jėgomis tikslą pasiektume. Lietuvių Bendruomenė siekia sujungti visus lietuvių, kad išliktume gyvi savajai tautai ir tėvynei Lietuvai.

Algimantas S. Gečys

Vartai: į Klaipėdą ir į jūrą.

Dr. Irenos Virketienės nuotr.

Jaunimo puslapis

ATEITIES TRANSPORTAS

Traukiniai su magnetinėmis pagalvėmis, skraidantys automobiliai ir pan. – tai ateities transporto priemonės. O štai bendrovė "Boeing" paskelbė apie nuosavo tinklo, leisiančio lėktuvo keleiviams naudotis Internetu, kūrimą. Keleiviai savo nešiojamus kompiuterius prie Interneto galės prisijungti kiekviename krėsle įrengta telefono jungtimi. Naujoji paslauga pasirodys 2001 metais "North American" linijose.

Japonijos ir Vokietijos inžinieriai turi apsispręsti dėl traukinių su magnetinėmis "pagalvėmis" ateities. "Maglev" sistema naudoja magnetinės traukos ir atostūmio jėgas. Laikant vieną magnetą virš kito, abiejų poliai atstumiama vienas kitą. Taigi galima apytiksliai įsivaizduoti, kodėl magnetinis traukinys kybo ore. Tokio tipo traukiniai – ypač patrauklūs: jie neturi įprastinių variklių – nekelti triukšmo, nenaudoja kuro, neteršia aplinkos.

Amerikos erdvės tyrimų agentūra "NASA" bando panaudoti "Maglev" sistemą raketų paleidimui. NASA planuoja 5 km ilgio magnetinį pakilimą naudojančiame ruože suteikti 20 tonų sveriančiam kosminiam laivui iki 1000 km/h greitį ir tik po to įjungti raketinius variklius. Tokiu būdu pavyktų sutaupyti milijardus dolerių, išleidžiamų keliant palydovus į erdves.

Automobilių inžinieriai sukūrė kuro celėmis – įrenginiais, sukuriančiais elektros energiją, specialiose membranose reaguojant vandeniliui

Daiva Jaudegytė

ir deguoniui – varomą automobilį ir autobusą. Pats generatorius užima mažai vietos – kaip vidutinio dydžio portfelis. Tačiau kol kas beveik visą automobilio vidų užima garais maitinamas metanolo pavertimo vandeniliu įtaisas. Toks įtaisas leidžia kurui panaudoti metilo spiritą. Jame esantis vandenilis yra tiekiamas į kuro "celę", o anglis virsta anglies dvideginiu. 21kg vandenilio pakanka 250 km kelio.

Visai netolimoje ateityje galėsime naudotis "skraidančio automobilio" – Skycar – paslaugomis. Šį automobilį jau daugiau nei 30 metų bando sukurti JAV aviacijos firmos "Moller International" savininkas Paul Moller. Skraidanti mašina keturiuose kampuose turės po propelerį. Ji galės pakelti į orą 1000 kg svorį, skrieti 600km/h greičiu ir vežti keturis keleivius. Deja, naujasis automobilis viršija leistiną triukšmo lygį. Ir jo kaina – "truputį" per didelė – apie milijoną dolerių už vieną. Tačiau entuziastingi kūrėjai mano, jog pradėjus masinę gamybą, šią kainą būtų galima sumažinti iki 60 tūkst. dolerių.

Asmeninis sraigtasparnis? O kodėl gi ne? Atsiradus eismo kamščiams, paprasčiausiai užsimeti ant pečių ir skrendi tolyn nuo kasdieninio gyvenimo rūpesčių. Tokią mašiną tikisi sukurti viena Kalifornijos kompanija. Į jos planus pradėjo rimtai žiūrėti netgi pati NASA. Kompanijos "Millennium Jet" sukurti-

ji mašina vadinasi "SoloTrek. Pilot". Skraidyklę pakelia aukštyn ir vertikaliai žemyn nuleidžia du apsauginuose apvalkaluose įtaisyti ventiliatoriai. Kai skraidyklė pakyla į viršų, "lakūnas" gali truputi palenkti ventiliatorius ir "SoloTrek" nulėks pirmyn 120 km/h greičiu. Vieno kuro bako pakanka 250 km kelionei. Pirmieji "SoloTrek" varotojai, tikriausia, bus kariškiai, policija ir gelbėjimo tarnybos.

Pietvakarių Šveicarijos miestelyje Martigny gyventojai gali pasivažinėti mažais geltonais elektromobiliais. Vietoje raktelio reikia naudoti kredito kortelę ir specialioje klaviatūroje surinkti PIN kodą. Tada gali važiuoti, kur tik nori, o nuvažiuotų kilometrų kaina bus automatiškai išskaičiuota nuo kortelės. Visi elektromobiliai turi palydovinius imtuvus, todėl centrinė stotis žino, kur yra kiekvienas elektromobilis. Dabar mieste yra įrengta 20 specialių elektromobilio akumuliatorių pakrovimo stočių.

Internetas veržiasi į visas gyvenimo sritis. Automobilių korporacija "General Motors" planuoja įtaisyti automobiliuose prietaisus, turinčius elektroninį ryšį. Pirmoji technologija "Asmeninis skambutis" – tai mobiliojo ryšio sistema, leidžianti valdyti automobilį savininko balsu. Antroji technologija "Virtualus vertėjas" leis naudotis Interneto paslaugomis: bus galima pasitikrinti elektroninį pašta, gauti žinių apie orus, sužinoti vietines ir tarptautines naujienas ir pan. Sekan-

čiais metais visuose "Cadillac Seville" ir "DeVille" automobiliuose korporacija tikisi įrengti sistemą "Infotain-

ment" su spalvotu monitoriumi, navigacijos sistema, radijo imtuvu, kompaktinių diskų grotuvu, elektroninio pašto tikrinimo sistema ir t. t.

Automobilių industrijos revoliucija dar tik prasideda.

Siūlome!

Skirmantas Janušonis rekomenduoja:

Norėčiau atkreipti dėmesį į kitą dalykėlį, kuris susijęs su Lietuvos atsiradimu. Veiksmas vyksta Baltijos jūroje ir plačiai Europoje. Tai – Vikingų laikai (800-1100), kurie sutampa su Lietuvos "atsiradimu" (tiksliau, su pirmuoju paminėjimu). Kaip mums įprasta, mes (Romai paliepus, patiems panorėjus) susinaikinome visą savo istoriją iki 1387 m., tad apie tuos įdomius laikus ir saviškius nieko nežinome ir negalime kitiems papasakoti. Bet neky-la abejonių, kad kai kurie iš mūsų esame tiesioginiai vikingų palikuonys, nes tuo metu vikingai nesustodami zujo Baltijos pakrantėmis. Beje, įdomu, kad žodis "Rusija" kilo nuo vikingų.

Spalio 21d. Amerikos Gamtos istorijos muziejus (American Museum of Natural History – AMNH) atidarė specialią ekspoziciją "Vikings: The North Atlantic Saga". Ji veiks iki 2001 m. sausio 21 d. Prie jos priklauso ir to paties pavadinimo knyga. Nors spėju, kad paroda tur būt labiau akcentuos vikingų migraciją į Šiaurės Ameriką, tačiau tai yra ir labai svarbi Lietuvos istorijos dalis, kuriai mūsų pačių vadovėliai skiria pastraipą ar dar mažiau. Labai rekomenduočiau apsilankyti: <http://www.amnh.org/exhibitions/vikings/index.html>

Taip pat rekomenduočiau perskaityti įspūdingą vikingišką straipsnį žurnale "National Geographic" (2000 m. gegužės numeryje).

ANDRIUS MAMONTOVAS KONCERTUOS "ROKO SOSTINĖJE"

Į Cleveland, OH, kuriam yra Rokenrolo Šlovės salė ir muziejus (Rock and Roll Hall of Fame and Museum), atvyksta koncertuoti vienas iš žymiausių Lietuvos moderniosios muzikos atstovų – roko žvaigždė Andrius Mamontovas. Jo koncertas įvyks gruodžio 2 d., šeštadienį, 8 v. v., Lietuvių Namų salėje, 877 E.185 St. Su A. Mamontovu gros trys muzikantai. Šį koncertą organizuoja sambūris "Gija". Koncerto rėmėjas – Lietuvių kredito kooperatyvas "Taupa".

Nuo lapkričio 5 d. bilietai iš anksto bus platinami tik "Taupos" įstaigoje: 767 E. 185 St., o sekmadieniais – "Taupos" skyriuje, esančiame Dievo Motinos parapijos svetainėje.

Lietuvos moderniosios muzikos žurnalo "Auisis" surengtame 1999 m. didžiajame skaitytojų balsavime Andrius Mamontovas laimėjo pirmąją vietą, kaip "geriausias Lietuvos vokalistas" ir "teisingiausiai apsirengęs atlikėjas". Jo kūriniui "Mono arba Stereo" skirta pirmoji vieta, kaip geriausia lietuviškam vaizdo "klipui". Jam pripažinta antroji vieta tarp "teisingiausiai apsikirpusių" atlikėjų. Trečioji vieta skirta tarp "geriausių Lietuvos grupių" ir "geriausio lietuviško albumo

(singlo)" viršelių – už "Mono arba Stereo".

Praeitą vasarą Lietuvoje Andrius Mamontovas išleido naują albumą – "Anapolis". Pirmasis kūrinys buvo "Nidos daina". Jį nupirko alaus darykla "Švyturys" ir vartoja radijo reklamose. Spalio 14 d. Lietuvoje Andrius išleido naują vaizdo "klipą" skirtą "Jūreivio dainai". Palangoje jis įrašinėja naują albumą "Visi langai žiūri į dangų". Jį planuojama išleisti dar šiemet.

Lapkričio 20 d. A. Mamontovas su grupe atvyks į JAV ir tris savaites koncertuos įvairiuose Amerikos miestuose. Išskyrus Cleveland, OH, šiuo metu jau žinoma konkrečiai jo koncerto data Čikagoje: lapkričio 25 d. "Willowbrook Center" Koncertą Čikagoje rengia "Show Center".

Išsamesnes žinias apie A. Mamontovą rasite Internete, jo oficialiajame puslapyje: <http://andrius.m.tdd.lt>. Yra ir neoficialus jo puslapis: <http://www.private.lt/andrius.m>. Apie A. Mamontovo koncertą Cleveland, OH galite teirautis telefonu. Skambinkite Dainiui Zalensui: 216-481-0011 arba susirasite "Gijos" puslapį internete: <http://www.gija.org>

Linas Johansonas

VALDOVŲ RŪMAI

Valdovų rūmai ir Aukštutinė pilis Vilniuje. J. Kamarausko piešinys iš leidinio "Vilniaus pilys". Autorius – Kazys Almenas, redaktorius – Edmundas Kulikauskas. Apie staiga kilusias diskusijas dėl šių pastatų atkūrimo – kitoje laidoje.

Vėlyvoji rožė

Kai po žvarbaus kovo pagaliau atėjo tikras pavasaris ir šoktelėjusi saulė pažūrė ilgai lauktą šilumą, pamiškės sode pirmasis savo žiedus išskleidė forzities krūmas. Tūkstančiai mažų žiedelių suposi lengvame vėyje, o jų varvančio medaus geltonis pro pilkas obelių šakas ryškiai švietė net iš kitos sodo pusės. Kiti medžiai tuo metu buvo ne tik be žiedų, bet ir be gležnų lapelių. Ne daugiau už sprindį tesuspėjo pakilti tulpių ir puošeivų narcizų laiškai. Tik rododendry krūmai, rodėsi, tuoj tuoj atvers subrinkusius pumpurus, iš kurių jau ir dabar regėjosi, kas ir kokia spalva ruošiasi pražydėti.

– Neilgai ta forzitijs viena puikuosis. Mano žiedai – tikro aukso spalvos! Juos pamatę, daugiau niekas neaiškos dėl tos išsišokėlės, – sumurmėjo pirmasis rododendras.

– Neaiškos ir dėl tavęs, – atitarė antrasis krūmas. – Pamanyk, tai bent spalva – geltona. Tuoj čia kiaulpienės taip sugeltonuos, kad nuo to geltonumo visiems bloga bus. Jei kas ir vertas dėmesio, tai tik aš, tik mano purpuriniai

žiedai. Ne žydėti, o degti reikia. Ugnimi degti! – nenustygo jis, plačiai pabėręs rausvus pumpurus.

– Žiūrėk, kad prieš laiką iš tikrųjų nesudegtum. Ar tik ne kurmis po tavo šaknimis ruošiasi pasirausti? Nudžiūsi, galėsi tada rausti ir raitytis laužavietėje, – atsikirto pirmasis.

– Tu pats nenudžiūk iš pavydo! – skubiai rėžė raudonpumpuris. Bet netrukus abu krūmai nutilo. Gal pabodo ginčytis, o gal ir ne juokais abu kurmio išsigando. Sako, aklas jis: bene atskirs, kuris čia iš tiesų kilmingas, raudonas, o kuris – geltonblauzdis. Tad kurį laiką sode viešpatavo tylą...

Pavasarinėse svajonėse, kiek toliau už rododendry suposi gražiai peržiemojusi rožė. Iš po storo durpių sluoksnio iškėlusį liauną, bet sveikai žalią stiebą, saulėkaitoje šildė rausvus pumpurus, kurie po keletos dienų turėjo susprogti, praskleisti gležnus lapelius ir pačia sodriausia spalva sužaliuoti. O tada...

Leonas Guoga

Tada ji dar paaugs, sustiprės ir ... įvyks tikrasis stebuklas! Tik ji, tik ji viena sugeba sukrauti ir praskleisti tikrą žiedą, degantį ir kvepiantį, kurio niekas ir niekada negali nepastebėti. Svajono rožė ir tylėjo, nes žinojo, kad svajonių nėra ko mėtyti vėyje. Ne vėjui jos žiedas bus, tikrai ne vėjui...

Diena keitė dieną, o su jomis keitėsi ir sodas. Seniai nubiro forzities geltonis, besiginčydami nužydėjo ir rododendrai, viena po kitos vis aukščiau, vis kitokių spalvų žiedus kėlė tulpės. Ir tamsiausioje naktįje iš salstelėjusio kvapo galėjai jausti, kurioje sodo kertelėje miega narcizai. Rodėsi, kad visa, kas gražiausia, ką nuostabaus sukūrė gamta ir žmogus, pavasarinės saulės pašaukti, kilo, stiebėsi ir žydėjo.

Prie pat tako jau ne vieną pavasarį kartu sutiko baltą žiedis jazminas ir raudonoji alyva. Taip ir ši kartą abu kartu prabudo, kartu lapus iš-

skleidė ir žiedus sukrovė. Kai vieną rytą liaunos jazmino šakos net palinko nuo akinančio baltumo, ne tik akims tapo šviesiau, bet ir kažkoks jaudulys pasklido po visą sodą. Visur tvyrojo jų svaiginantis kvapas, be kurio ir pavasaris būtų ne pavasaris.

– Šalia tavęs net man augti nejauku. Ir kam tau taip kvepėti? Dar galvą pradės skaudėti, – ar tai pavydėdama, ar iš tiesų bijodama susirgti, pratarė alyva.

– Nežinau, kas man ši kartą atsitiko, bet jaučiu, kad vis sunkiau augti vienam. Taip norisi tavo šakas pasiekti, raudonąsias garbanas glostyti, nes jos – tokios žavingos, – tylutėliai sušnabždėjo jazminas. – Imk visus mano žiedlapius.

– O kam man jų reikia? Nebent juodai žemei uždengti. Labai jau ji netinka prie mano dabartinio puošnaus rūbo, – dar labiau papūtusi ir taip apsunkusius žiedus, aiškinojosi alyva. – Tik per daug nesiartink ir nebandyk manęs užgožti. Aš mėgstu erdvę ir daug saulės spindulių.

Jazmino žiedų kvapas pa-

siekė ir rožę. Ir joje ši pavasarį vyko kažkas neįprasto. Lyg ir kitaip švietė saulė ir vėjas kitaip dvelkė. Naujos, nepažintos, bet malonios tolimos jausmas virpino kiekvieną jos lapelį.

– Štai kam žiedą atversiu, štai kam savo žydėjimą skirsiu! Ir kam jam ta išpuikėlė alyva? Jei prie manęs priglustų, nė vienas mano spygulis jo širdies neužgautų, – be balso, o tik mintyse apsisprendė rožė. Ir nuo tos akimirkos jai pasidarė lengviau. Gaivinanti saldaus malonumo viltis užpildė visą jos liemenį, įsivaizdavus, kokią staigmeną po dienos kitos atskleis savo svajonių draugui.

– Jis negalės nepastebėti mano žiedo, negalės, – jau nė nepykdamas ant pasipūtusios alyvos, džiaugėsi ir kėlė į saulę stebuklingąjį pumpurą rožė...

Ramus sodo žydėjimas tęsėsi labai trumpai. Po dienos kitos obelių viršūnės sujūdino daug žvarbesnis vėjas, o dangų ir šiltą saulę uždengė sunkūs, niūriai pilki debesys. Antrasis vėjo gūsis buvo dar smarkesnis ir siekė pačią pažemę.

(Pabaiga – kitoje laidoje)

TIESOS ŽODŽIAI

(Atkelta iš 6 p.)

pareigūnus smerkiant minėtąjį Nepriklausomybės Atstatymo priimtą ir vėl panaikintą įstatymą, mums apmaudu ir gėda apie tai girdėti. Dabartinės valdžios atsakingi, rodos, iki šiol pagarbos verti vyrai bijo, anot A. Vitkaus, "susitepti", nes tai "įžeidžia žydų tautą". Tai parodo, kad šitaip galvojantieji arba nežino (nes buvo per jauni suprasti tų laikų padėtį) arba pamiršo, kad ne žydai, bet bolševikai (Sovietų Sąjunga) buvo okupavę ir engę lietuvių tautą.

Bet iš dalies toks sutapinimas gal ir pateisinamas. Juk mums ne paslaptis, kad daug žydų tuojau pat pasirodė, kaip entuziastiški okupanto kolaborantai: jie nurodė komunistams, kuriuos lietu-

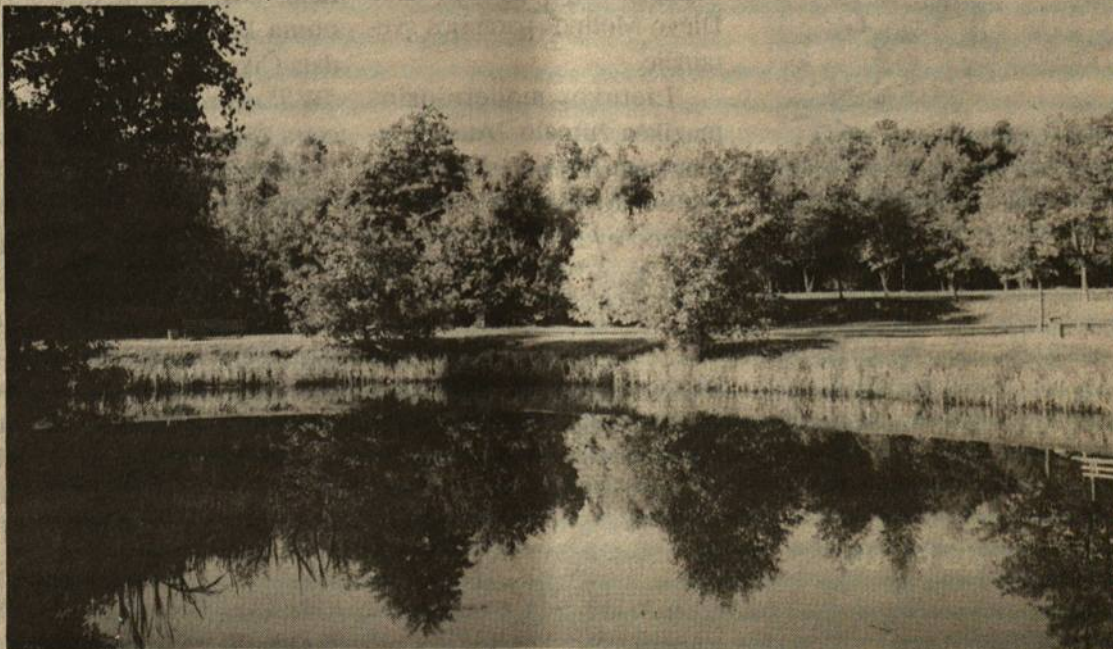
vius areštuoti, kalinti, kankinti, ištremti arba sušaudyti. Jeigu dabartiniai Lietuvos pareigūnai tai žino, bet apie tai nenori prisiminti, net paneigia, tai jie – paprasčiausi savo tautos išdavikai, veidmainiai ir nedaug kuo skiriasi nuo buvusių komunistų. Tokiu savo elgesiu ir pareiškimais jie įžeidžia ne tik visus už Lietuvos laisvę kovojusius ir žuvusius partizanus, Sibiro tremtinius, bet ir mus, kurie dar prisimename kas vyko Lietuvoje prieš 60 metų, galime būti dėkingi A. Vitkui, išdrįsusiam viešai paminėti karčią teisybę.

Manau, kad minėtąjį A. Vitkaus aprašymą, o taip pat Juozo Žygo straipsnį "Istorija

reikia žinoti, o ne perrašinėti ("Dirva", spalio 10 d.) vertėtų išversti į anglų kalbą ir išsiųsti į "Lithuanian Heritage" ir "Lituanus". Taip pat verta nepamiršti Lietuvos Vyčių žurnalo "Vytis". Tie, kurie neskaito lietuviškos spaudos, kad žinotų, koks iš tikrųjų "Lietuvos patriotas" yra neseniai į Lietuvos Vyčių Garbės narius pakeltas masonas. Atmerkime akis!

Savaime aišku, kad A. Vitkus ir J. Žygas bei kiti žurnalistai ordinų ir medalių už tai negaus, nors jie, žinoma, būtų skirti tik jų aštrioms plunksnoms atbukinti. Bet už tai mes, visi "Dirvos" skaitytojai, liksime jiems dėkingi. Būkite tvirti ir ateityje!

Leo Venckus
Fennville, MI

Rudens atspalviai Lietuvoje. Dr. Irenos Virketienės nuotr.

JAV LB KULTŪROS TARYBA SKELBIA RUGSĖJIS – SPAUDOS MĖNUO PAPIGINTA METINĖ PRENUMERATA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS:

DIRVA \$25.00 (vietoje 35.)
P.O. Box 19191
Cleveland, OH 44119-0191

DRAUGAS \$65.00 (vietoje \$100.)
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

DARBININKAS \$25.00 (vietoje 35.)
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

EGLUTĖ \$10.00 (vietoje 15.)
13648 Kickapoo Trail
Lockport, IL 60441

LIETUVIŲ BALSAS \$20.00 (vietoje 30.)
2624 W. 71 st. St.
Chicago, IL 60629

PASAULIO LIETUVIS \$10.00 (vietoje 20.)
14911 127 th St
Lemont, IL 60439

PENSININKAS \$10.00 (vietoje 15.)
2711 W. 71 st St
Chicago, IL 60629

BRIDGES \$15.00 (vietoje 18.)
1927 W. Boulevard
Racine, WI 53403

LITUANUS \$8.00 (vietoje 10.)
1501 E. So. Indiana Ave
Chicago, IL 60605

Lietuviškas laikraštis ar žurnalas –
puiki dovana bet kuria proga!

"Dirvos" redakcija kone kas savaitę gauna naujas knygas. Atsiunčiami mokslo veikalai, politinės apybraižos, romanai, eilėraščių rinkiniai, prisiminimų ir kelionių aprašymai. Atsiverti gautą knygą ir jos tituliname lape randi prašymą: "Paminėti ir recenzuoti... Laukiu įvertinimo..."

Suprantamas autorių noras, kad apie jų knygas būtų kalbama. Teiraujamės, kas apsiimtų išsamiau supažindinti skaitytojus. Juk neužtenka išspausdinti sąrašuką "Atsiųsta paminėti". Deja, nelengva rasti norinčių ir sugebančių tai padaryti.

Tačiau yra knygų, kurios, vos jas paėmus į rankas, tavęs nebepaleidžia. Godžiai verti puslapį po puslapio, o jei tenka kuriam laikui pasitraukti, vėl netrukus sugrįžti. Net ir perskaičius, traukia atsiversti, pasinerti į jų slėpinį pasaulį, lyg pasimatyti su mieliais pažįstamais ar apsilankyti jaunystės dienų bažnytkaimyje. Tokia knyga, pakviečianti į labai savitą, gal net kiek liūdną vaizdų pynę, yra ir naujoji Česlovo Senkevičiaus knyga "Ketvirtoji upė", visai neseniai išleista Lietuvoje. Kaip taikliai pastebėta knygos anotacijoje, "Tėviškės žiburių" redaktorius Č. Senkevičius joje "tarsi apibendrina visą išeivio gyvenimo patirtį". Joje "daugiausia subtilia nostalgija persmelktų puslapių, šviesia poezija alsuojančių prieš daugelį metų paliktos Lietuvos vaizdų..."

Autorius neidealizuoja išeivijos kasdienybės, bet piešia ją labai ryškiais, įsimenančiais potėpiais, nenutylėdamas prisitaikėliškumo, pavydo, intrigų, vėl ir vėl sugrįždamas ten, kur liko tėvų namai, kur plyti žaizdota, bet sava žemė.

Tik niekas nepasuks atgal laiko rato, nesugrąžins į pradžios mokyklos suolą, nebesukvies kaimynų ar studijų draugų būrelio. Nuvykęs pasivaikščioti vaikystės takais, nebesutiksi basakojų, su kuriais kartu bėgiojai. Daug kas atrodo nebeatpažįstama, sve-

tima, gal net blogiu persunkta. Šmėkšteli ir šioje knygoje vienas kitas, dabar iš Lietuvos į Ameriką užklydęs ar gimtojoje pastogėje tebegyvenantis. Tik visi jie autoriui atrodo lyg kažkokie šešėliai, sumaitotomis sielomis. Ar tai būtų tik "vodką" geriantis architektas, nevengiantis atsitiktinių pažinčių su juo besidominčiomis senstelėjusiomis damomis, ar skaudžių pergyvenimų ir girtavimo palaužtas, staiga mirštantis brolis, ar bičiulio laiškus suklasnoję "specialistai". Gal ne tik taip yra tikrovėje...

Labai nelengva Lietuvai, bet ji atsikuria. Ją atstato tie, kurie per priespaudos laikotarpį, užmiršti viso pasaulio ir palikti okupantų savivalei, vis tik netapo "apsimetinėjančiais" ir "jokių progų nepraleidžiančiais". Bet ar galima priekaištauti autoriui, jei jam pasitaikė tik tokius sutikti? Kokius sutiko, tokius ir aprašė.

Skaitytojų dėmesui pateikiame naujojo novelių rinkinio trečiosios dalies "Mykolas Bevardis" ištrauką.

Jonas Jasaitis

Knygų lentynoje Česlovo Senkevičiaus "KETVIRTOJI UPĖ"

BARABAS

Česlovas Senkevičius

Nereikia būti labai dideliu gamtos ir pavasario mylėtoju, kad apsidžiaugtum pirmąja saulės atokaita, sėdėdamas paupyje ant nuversto rąsto, stebėdamas, kaip išakijusios, pasišlausiosios paskutinės sniego salelės nyksta, plečiasi ir virsta drumzlinomis balaitėmis. Kas nežino, kad tokią dieną vėjas kvepia skaniau už tėviškės šieno kupetą. Tokią dieną kalba mažytis vandens lašelis, prisiglaudęs prie pernyktės samanų, kalba gyvasties pritivinkusi gluosnio šaka. Skamba atviras mėlynas dangaus skliautas, milžiniška kepure apvožęs giliai alsuojančią žemę. Kas nori klausytis ir gali suprasti šią džiaugsmo kalbą – su visais tokią dieną ištars vieną vienintelį žodį: Priskėlimas.

Mykolas Bevardis sėdi ten ir viską supranta. Ne tik supranta, bet ir pats sau šnibžda, kartoja tą didįjį begalinę prasmę žodį, tą amžinąjį būties šauksmą, tą vienintelį tikėjimą, tą nesibai-giantį ritmą.

Priskėlimas patvinusioje ir raudoną molį nešančioje upėje, priskėlimas pakrypusio karklo pumpurėlyje, priskėlimas kaitriame saulės spinduly. Ir sidabriniais varpeliais skambančioje bažnyčioje. Ir žmogaus sieloje: gailėtasi, pasiryžta. Buvo graudu tamsiame šventovės kampe suklupus, bet graudumas maišėsi su džiaugsmu, palaiminimu paties Kūrėjo.

Juodais ir giliais rąsto grioveliais, aštriais kauburėliais kažkur skuba skruzdėlytė. Mykolas ją seka akimis, seka ir pavydi – tikriausiai ji čia kur nors gimė ir užaugo. Savo kojytėmis ji liečia tėviškę. Ar begali būti didesnė laimė pavasario priskėlime just po kojomis tėviškę?

Mykolas išsigąsta pats savęs. Rodos, lyg ne jis čia dabar sėdėtų ir nebe ta pati vieta čia būtų. Ar ne jo kraujo upė teka ir daužosi į akmenis – kraujo anų tėvynės nukryžiavimo dienų, anų dangaus aptemimo ir žemės drebjimo valandų, kai jis, nelyginant Barabas, drebėdamas

iš baimės ir džiaugsmo, pravėrė tamsios olos angą į laisvę. Ir bėgo uždusęs, pavargęs, alkanas, pūslėtomis ir kruvinomis kojomis tolyn ir tolyn, kad negirdėtų aštraus rėžiančio kalamų vinių garso Kalvarijos kalne...

Bevardis mato – anoje pusėje turtinga čiabuvių šeima raudonais švarkeliais juda pasroviui, juda ir linguoja plačioje dangaus mėlynėje. Ką jie dabar begalvotų, apie ką bekalbėtų – apie žydinčias kalnų viršūnes Europoje, apie linksmas ateinančių atostogų savaites, apie liuksusinius namų ar automobilių naujausius modelius, apie šimtus pirkinių ir tūkstančius galimybių kopti vis aukštyne – yra laimingi, nebuvę su juo anomis baisiomis tėvynės praradimo dienomis...

Jis norėtų atrodyti kaip anie kitame krante su raudonais švarkeliais, vestis už diržiuko baltą, lepus ir juokingai pakirptą šunytį. Taip – jis, Mykolas Bevardis, toks pat kaip anie. Jis gali kalbėti apie Šveicarijos Alpes, apie skrydžius žaibiškuose lėktuvuose, apie tūkstančius galimybių pralenkti savo draugus, lipti į auksinius sostus, pirkti daiktus ir vardus. Jis gali viską – tik negali niekad pabėgti nuo savęs. Kaip į laisvę paleistas Barabas slenka dideliu nukryžiuotos ir vis kryžiuojamos tėvynės Kalvarijos kalno šešėliu, kuris jį dengs visą gyvenimą, kur bebėgtų, kur naujų draugų ar miestų beieškotų, kur gyvenimo gėrybių saujomis besisemtų.

Ne – jis turi virsti auka, viena didele auka, visas jo gyvenimas turi pasidaryti neišmatuojama auka, kad tėvynei nebūtų taip sunku ir naktis nebūtų tokia tamsi ir ilga, o, Viešpatie... Kad pagaliau priartėtų trečioji – Priskėlimo – diena...

Rytojaus dieną užiančioje minioje prie plačių savosios salės durų Mykolas Bevardis nesustoja. Jis slenka pro šalį, kad neatsiremtų į staliuką, ant kurio baltuoja didelis ir tuščias aukų lapas. Minia jį neša kaip stipri kalnų upės srovė, neša tolyn nuo balto lapo. Ačiū jai, nors ji kalta, ji viena kalta. "Neturiu. Kai turėsiu, duosiu", – teisina si mintyse. "Tegu duoda anie. Jie daugiau uždirba", – antrina jam Barabas. "Kodėl anie neduoda, kodėl aš vienas visada turiu duoti?" – piktnasi taip pat Barabas.

Skardžiai sužvanga mestas į lėkštutę pinigas. Mykolas krūpteli ir atsisuka – virš staliuko sudžiūvusi ir dreban-ti Lietuvos kūrėjo-savanorio ranka...

Minia jį neša į salę. O ausyse vis skamba savanorio mestas pinigas. Jis grįš, ateis kitą kartą, gal po metų, jis atneš dvigubai daugiau. Jis išmoks taip eiti, kad minia jo nenustumtų. O iki to laiko dar pagyvens su anais kitame upės krante, kur tūkstančiai galimybių, šimtai laimėjimų ir – daryk, ką nori...

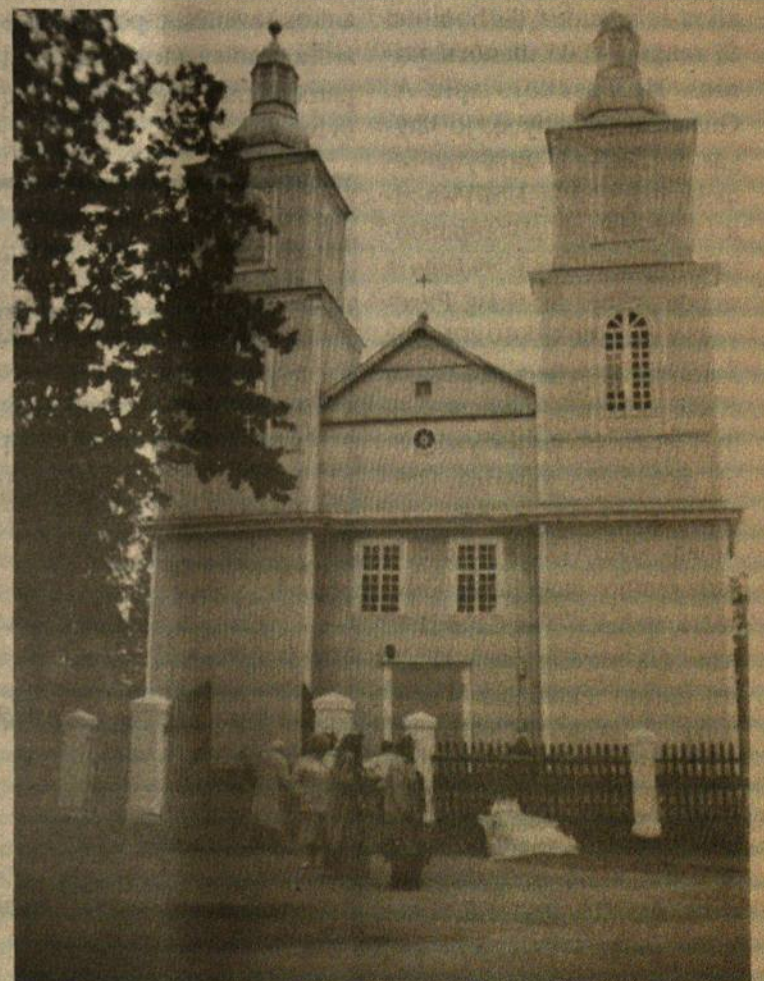
Po kelių dienų laikraštyje perskaitėme trumpą žinutę: "Staiga mirė Mykolas Bevardis. Velionis buvo kilęs iš T. Jokių giminių čia neturėjo. Laidojamas ateinantį šeštadienį iš X bažnyčios." (173-177 p.)

Česlovas Senkevičius/
Ketvirtoji upė. - Vilnius:
Dienovidis, 2000. - 196 p.

Lietuviškoji keramika.

Viktoro Kučo nuotr.

Višakio Rūdos bažnyčia (Marijampolės raj.)

"LIETUVIO KALENDORIAUS" PUSLAPIAI

Iš trečiojo pataisyto ir papildyto 2000 metų "Lietuvio kalendoriaus" leidimo.

SPALIO 14-oji**KARALIAUS MINDAUGO VARDO DIENA**

Mindaugo vardas ir Lietuvos Karalystė yra neatskiriama.

Naujaisiais laikais, nuo 1990 metų, Karaliaus Mindaugo vardo dienos minėjimai iškilmingai rengiami Vilniuje ir Medininkuose, ant Juozapinės kalno – aukščiausioje Lietuvos vietoje.

SPALIO 16-oji**MAŽOSIOS LIETUVOS GENOCIDO PAMINĖJIMO DIENA**

1944 m. spalio 16 d. rusų kariauna pradėjo Karaliaučiaus krašto lietuvių masines žudynes. Černiachovskinė žmogžudžių mirtininkų, paleistų iš visų rusų kalėjimų, armija kraupiai išžudė per milijoną lietuvių. Tą dieną patys pirmieji ir skaudžiausiai nukentėjo Eitkunai – visos moterys ir mergaitės, nepaisant amžiaus, barbarų

buvo išprievartautos ir žiauriausiai nukankintos, visi gyventojai, netgi negimę kūdikiai išžudyti, visų kūnai išniekinti. Ir taip visa Mažoji Lietuva atsidūrė po Aistmarų ledu.

Deja, šio žiauraus genocido paminėjimas valstybiniu mastu neįteisintas ir net nebandoma įvertinti jo padarinių. Prichvatizatorių valdžios tai nedomina. Maža to, konservatorių valdžia bando patvirtinti naują sutartį tarp Lietuvos ir Rusijos ir tokiu būdu įteisinti etninių lietuvių žemių kolonizaciją.

ALGIRDAS GUSTAITIS

* 1916 m. spalio 16 d. Pečersko dvare gimė Algirdas Gustaitis, rašytojas, istorikas, kartografas, daugelio knygų autorius. Jo parašytas istorijos ir etnografijos vadovėlis "Tikroji Lietuva" šandien skaitytojui yra sunkiai prieinamas. Sunkiai pasiekiamos ir knygos "Karas braukia kruviną ašarą", "Potsdamas ir Lietuva". Deja, nei Lietuvos istorijos, nei literatūros vadovėliuose Algirdo Gustaičio vardas ir jo knygos neminimos – sovietiniams "specialistams" ir šiandieninei val-

džiai tai neparanku.

Gyvendamas *Los Angeles* kaip karo pabėgėlis, siekęs išvengti rusų okupacijos represijų, Algirdas Gustaitis ne tik stebi įvykius Lietuvoje, bet ir gyvai atsiliepia į mūsų laikmečio aktualijas, pareikšdamas nuomonę svarbiausiais mūsų valstybės nūdienos klausimais.

SPALIO 18-oji**ARKIVYSKUPAS JULIJONAS STEPONAVIČIUS**

* 1911 m. gimė Vilniaus arkivyskupas Julijonas Steponavičius, didelis Lietuvos patriotas, labai teisingas, drąsus ir didingas žmogus. Sovietmečiu iškentė persekiojimus ir tremtį, bet nenusilenkė komunistiniams kolaborantams ir nepalūžo. Atgimimo laikais, grįžęs iš sovietinės tremties, atšventino komunistų išniekintą Katedrą ir dar labiau išniekintą Šv. Kazimiero bažnyčią, kuri buvo paversta sovietinio ateizmo muziejumi. Mirė 1991 m., palaidotas Vilniaus Arkikatedroje, Vyskupų koplyčios kriptoje.

MOKINIAI NAGRINĖJA IŠEIVIJOS ISTORIKO DARBUS**Irena Belazarienė****Panevėžio 4-os vid. m-klos istorijos mokytoja-metodininkė**

Panevėžio 4-osios vidurinės mokyklos jaunųjų muziejininkų būrelis susipažino su iš A. Gustaičio gauta medžiaga, skaitė jo knygas. Muziejus atidarytas šiemet, vasario 24 d. Dalyvavo mokyklos vadovai, mokytojai ir moksleiviai, Panevėžio miesto televizijos ir spaudos darbuotojai. Šį renginį vedė mano mokiniai. Jie pasakojo apie A. Gustaičio asmenybę, jo knygas, surinktus ir sudarytus žemėlapius, veiklą *Hollywood* ir t.t. Medžiaga sukomponuota kompiuteriais ir išdėstyta stenduose bei ant stalų. Panevėžio miesto savivaldybės Švietimo skyriaus Pedagogų švietimo centro vadovas, keilių Lietuvos istorijos vadovėlių mokiniams autorius, istorijos mokytojas ekspertas Juozas Brazauskas atnešė ir padovanojo muziejui A. Gustaičio atsiųstas vaizdajuostes. Apie šią parodą papasakojo per miesto televizijos "Panoramą", laikraščiai "Sekundė" ir "Panevėžio balsas". Net dvi savaites jaunųjų muziejininkų būrelis nariai savarankiškai pristatė parodą atskiroms klasioms. Atvyko grupės ir iš kitų mokyklų.

Iš mokyklos didžioji medžiagos dalis buvo perkelta į

miesto Švietimo skyrių. Jaunieji muziejininkai papasakojo apie ją miesto mokyklų moksleiviams ir mokytojams. Ši paroda mieste veikė pusantros savaitės, o po to sugrąžinta į mūsų mokyklą. Dalį parodos medžiagos Pedagogų švietimo centro vadovas J.

Brazauskas nuvežė į Nidą, kur vyko konferencija. Su medžiaga apie A. Gustaitį ir jo nagrinėtas Mažosios Lietuvos problemas galėjo susipažinti miesto mokyklų Jaunųjų istorikų olimpiados dalyviai, nes šios olimpiados tema buvo: "Mažoji Lietuva – amžių sandūroje".

Išsamus straipsnis paruoštas respublikos istorikų laikraščiai "Voruta".

A.†A.**STEPUI BUTRIMUI**

mirus, nuoširdžiai užjaučiame velionio žmoną JANĘ, sūnų WALTER ir jo žmoną, sūnų KESTUTĮ bei kitus artimuosius.

Nora ir Vincas Čečiai
Milda Dulabienė
Genovaitė Karsokienė
Salomėja Knistautienė
Magdutė ir Aleksas Liutkai
Elena ir Jurgis Malskiai
Ona Naumanienė
Elena Nainienė
Ona Stuogienė
Stefanija ir Henrikas Stasai
Elena Šarkauskienė
Ona Žygienė

BUSH, GORE IR NATO**Dr. Viktoras Stankus**

"Latvian and Baltic Americans for Baltic Security" pirmininkė Inara Mante-nieks spalio 28 d. sukvietė baltijiečius ir kitas tautybes dalyvauti telefoninėje konferencijoje – pasikalbėti su NATO plėtros žinovais. Buvo susirinkę Latvijų parapijos salėje *Lakewood, OH*. Turėjome galimybę pasikalbėti su buvusiu JAV ambasadoriumi Lenkijai *Nicholas Ray* ir vyriausiu Amerikos ir Baltijos valstybių santykių bei NATO plėtros puoselėjimo strategu *Ronald Asmus*, kurį už nuopelnus baltijiečiams apdovanojo Lietuvos ir Estijos prezidentai – Valdas Adamkus ir *Lennart Meri*.

Dalyvavo Rumunijos garbės konsulas *George Dobrea*, Slovakijos garbės konsulas dr. *Edward Keshock*, JAV Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirmininkė Mylita Nasvytienė, estų, latvių ir kitų tautybių atstovai. Konferenciją vedė buvęs Jungtinių Tautų atstovas Balkanuose ir viceprezidento *Al Gore* požiūrio į NATO plėtrą aiškintojas *Ed Joseph*.

"Greater Cleveland Baltic American Committee" pirmininkas Maris Mante-nieks užklausė *R. Asmus*, kaip dabartinė Amerikos valdžia vertina Rusijos požiūrį, kad Baltijos valstybės esančios Rusijos interesų sferos dalis. *R. Asmus* atsakė, kad toks Rusijos požiūris nėra pripažįstamas pagrįstu. Jis sakė: "Todėl ir dedame visas pastangas, siekdami įtraukti Baltijos valstybes, tarp jų – ir Lietuvą į NATO, įtikinti mūsų sąjungininkus Europoje jas priimti. Amerikos lietuvių spaudimas Senatui – būtinas."

Dr. V. Stankus paminėjo, kad *Cleveland LB* apylinkė, kuriai vadovauja pirmininkė M. Nasvytienė, parašė per 600 laiškų JAV Senato Užsienio operacijų pakomitečio (*Subcommittee on Foreign Operations*) nariams, reikalaujama atstatyti 20 milijonų dolerių pagalbą Baltijos valstybių karinėms pajėgoms. Kaip žinome, neseniai to komiteto pirmininkas senatorius *Mitch McConnell* pranešė, kad pagalba baltijiečiams atkurta, o senatoriaus *Bingaman* pataisa atmesta.

Tiek *R. Asmus*, tiek ir ambasadorius *N. Ray* sakė esą giliai susirūpinę europiečių neigiamu vertinimu (parašyta ir "The Plain Dealer") dėl *George W. Bush* ir jo užsienio reikalų patarėjos *Condoleezza Rice* pasisakymo, kad "europiečiai patys turėtų perimti taikos palaikymo pareigas Balkanuose". Tiesa, *G.W. Bush* sakė, jog tapęs prezidentu, jis neišsiųstų tam tikro kiekio Amerikos karių iš Balkanų, nepasitaręs su sąjungininkais, nes Europa – pasaulio širdis.

Ambasadorius *N. Ray*, dalyvavęs NATO pirmutinio rato plėtroje, patarė lietuviams dirbti kartu su lenkais, pritariančiais tam, kad Lietuva būtų priimta į NATO. Jis siūlė, kad lietuviai vis stengtųsi įtakoti Amerikos Kongresą, o ypač Senatą, pritarti Lietuvos priėmimui į NATO. Reikia įrodyti senatoriams, kad Rusijai yra daug parankiau turėti stiprią, taikingą, draugišką valstybę Vakarų pasienyje, nes jai "karšta" pietuose (Čečėnijoje) ir Rytuose, kur bręsta nauji konfliktai.

Iškiliam visuomenininkui

A.†A.**VLADUI ČYVUI**

po ilgos ligos mirus, reiškiame nuoširdžią užuojautą velionio žmonai BIRUTEI, sūnums – VITUI ir SAULIUI, dukroms – VIDAI ir RITAI, "Dirvos" talkininkei, muzikei, "Exultate" choro vadovei bei kitiems jo artimiesiems.

"Dirvos" redakcija

Mylimam broliui

A.†A.**LEONUI STIKLIUI**

po ilgos ligos Kaune mirus, reiškiame gilią užuojautą skautininkei Onai Šilėnienėi ir visiems artimiesiems.

Cleveland, OH Skautininkių draugovė

ORIGINALAUS KONCERTO ĮSPŪDŽIAI

Š. m. spalio 21 d. vakare Dievo Motinos parapijos auditorijoje susirinko skaitlinga publika pasigėrėti iš Lietuvos atvykusių menininkų koncertu, kurį surengė "Ateities" klubas. Publiką pasveikino ir programą trumpu žodžiu pradėjo poetė Dalia Staniškienė. Scenon išgygiavo trys puošniais baliniais drabužiais pasidabinusios moterys: aktorė Virginija Kochanskytė, solistė (mezzosopranas) Rita Preikšaitė ir pianistė Melita Diamandidi-Kuprienė, programoje įrašyta, kaip akomponiatorė.

Tur būt pagerbiant M. K. Čiurlionį, jo gimimo 125 metų jubiliejaus proga, Virginija Kochanskytė nepaprastai įspūdingai perskaitė ir net išvaidino M.K. Čiurlionio rašytus laiškus Moravskuiui, broliui Povilui ir žmonai Sofijai. Tai profesionalė aktorė, iškili poezijos interpretatorė,

Aurelija M. Balašaitienė

atlikusi daug vaidmenų dramų pastatymuose, Lietuvos filmuose bei televizijos spektakliuose.

Jai baigus skaityti laiškus, publika tikėjosi išgirsianti bent vieną to genialaus muziko preliudą, nes prie fortepijono sėdėjo Lietuvos Muzikos Akademijos docentė Melita Kuprienė, su vyru, operos solistu Vincentu Kupriu koncertavusi daugelyje užsienio kraštų. Deja, neteko išgirsti jos solo, nes tuoj prasidėjo koncerto programoje surašytos dainos ir operų arijos, tačiau jos virtuoziškas akompanavimas imponavo klausytojams.

Rita Preikšaitė, puikaus balso savininkė, daug kartų gastroliavusi užsieniuose, įspūdingai sudainavo operų arijas ir kitas dainas. Deja, tarp jų nebuvo lietuvių kom-

pozitorių kūrinių. Tarp dainų ir arijų aktorė V. Kochanskytė dažnai prisiartindavo prie mikrofono, deklamuodama ir išvaidindama įvairius eilėraščius.

Po trumpos pertraukos scenon įžengė programos atlikėjos, persirengusios kitomis puošniomis suknelėmis. Tęsėsi išsami ir ilgoka programa, už kurią publika atsidėjo plojimais. Atlikėjos buvo apdovanotos gėlėmis.

Koncertui pasibaigus, visi buvo pakviesti pabendrauti ir užkąsti parapijos svetainėje. Buvo sudaryta proga ne vien pasivaikinti "Ateities" klubo narių pagamintomis puikiomis vaišėmis, bet ir arčiau susipažinti su programos atlikėjomis. Tai iš tikro buvo originalus vakaras, nors ir pasigedome Lietuvos kompozitorių kūrinių bei virtuoziškos pianistės solinio pasirodymo.

kėsitė žemiausius metinius palūkanų procentus.

Antroji savaitė (lapkričio 14-19 d.)

Indėlininkai! Šią savaitę atidarę taupymo sąskaitas, jūs turite galimybę gauti didžiausius dividendus už savo indėlius. Šis pasiūlymas galioja indėliams iki \$50,000.

Trečioji savaitė (lapkričio 21-26 d.)

Narystės savaitė! Pasiukvieskite į "Taupą" savo šeimos narius ir draugus. Atidarius naujas sąskaitas, jūsų visų laukia reikšmingas atlygis už šias pastangas.

Ketvirtoji savaitė (lapkričio 28-gruodžio 3 d.)

Atidarę čekių sąskaitą šią savaitę, galėsite naudotis nemokamu čekių aptarnavimu per visus metus.

Penktoji savaitė (gruodžio 5-10 d.)

Saugokite šią savaitę gautus "Taupos" kvitus. (Pabaiga - kitoje laidoje)

Pianistė, Lietuvos Muzikos akademijos docentė Melita Diamandidi-Kuprienė. Vytauto Nasvyčio nuotr.

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122
Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980
Fax: (216) 831-5028
KELIONĖS | LIETUVA – 2000
Visi skrydžiai – geriausiomis kainomis
Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.
Bendradarbiaujame su "Lietuvos avialinijomis".

Rita Staškutė-Zvirblienė

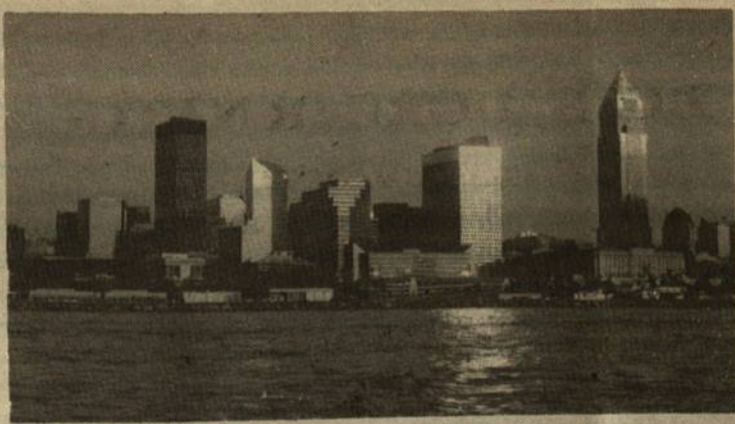
MATAS REALTY

Rita P. Matienė • Broker • Savininkė
State Certified Real Estate Appraiser - Įkainuotoja
Profesionalus pataravimas perkant-parduodant namus ir namų įkainavimas

V. R. MATAS Vytas R. Matas • Attorney-at-Law • Advokatas

Visi teisiniai pataravimai

17938 Heff Rd. Cleveland, OH 44119 (216) 486-2530
2412 Cedarwood Rd. Pepper Pike, OH 44124 (440) 473-2530

MŪSŲ MIESTE IR JO APYLINKĖSE

RENGINIŲ KALENDORIUS

• LAPKRIČIO 11-12 d.d. – M.K. Čiurlionio 125-ųjų metinių šventė. Lapkričio 12 d., 3:00 v.p.p. – koncertas Severance Hall salėje.

• LAPKRIČIO 12 d., nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. – Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

• LAPKRIČIO 19 d., 4 v.p.p., Dievo Motinos parapijos svetainėje – "Rudens poezijos" popietė. Dalyvauja aktorius Petras Venclovas. Rengia LB Cleveland, OH apylinkės valdyba.

• GRUODŽIO 2 d., šeštadienį kun. Kęstutis Kėvalas Dievo Motinos parapijoje praves Susikaupimo dieną (rekolekcijas). Rengia "Ateities" klubas.

• GRUODŽIO 2 d., šeštadienį, 8:00 val. vakaro

Lietuvių Namų salėje įvyks Andriaus Mamontovo ir jo vadovaujamos muzikantų grupės koncertas. Rengia "Gija".

• GRUODŽIO 16-17 d. – Šv. Jurgio parapijos kalėdinių kepinų pardavimas.

• GRUODŽIO 24 d. 9:30 v.v. – bendros kūčios Šv. Jurgio parapijos salėje.

2001 metai

• Vasario 17 d., 6:30 v.v., Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje – Lietuvos nepriklausomybės šventė. Rengia Amerikos Lietuvių Tarybos Cleveland, OH skyrius ir LB apylinkės valdyba.

• GEGUŽĖS 5 d., šeštadienį, 6 v.v. – "Eksultate" choras ruošia "Dainų vakarą".

Sėkmingi "Taupos" metai

Baigdamas šiuos metus, "Taupa" per paskutiniąsias septynias savaites, likusias iki šv. Kalėdų, savo nariams paruošė septynias dovanas. Nuo lapkričio 6-osios jums siūlome:

Pirmoji savaitė (lap-

kričio 7-12 d.)

Pasinaudokite žemiausiais paskolų procentais naujam automobiliui pirkti šiame tūkstantmetyje. Šią savaitę kreipkitės dėl paskolos. Įsigiję naują automobilį iki 2001 metų sausio 31 d., mo-

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL
TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

DIRVA

Eglė Taraškevičienė

Rugsėjo 23-24 dienomis įvyko pirmasis Klyvlendo (Cleveland, OH) LSK "Žaibas" kviestinis lauko teniso turnyras, kurį organizavo šio sporto sekcijos vadovas Juras Palukaitis, o jam gražiai tal-kininkavo klyvlendietis Algis Gudėnas.

Iš pradžių buvo sumanyta rengti Klyvlendo miesto turnyrą, pakviečiant čia gyvenančius tenisininkus. Tačiau pasitarus su ŠALFASS lauko teniso vadovu Eugenijum Kriščiūnu ir paaiškėjus, kad numatytas šių metų turnyras Niujorke neįvyks, planai pasikeitė: buvo nutarta surengti kviestinį turnyrą, kuriame dalyvautų sportininkai ir iš kitų miestų.

Keletą dešimtmečių mūsų telkinyje ši sporto šaka buvo lyg ir nebeminima, todėl teko nemažai pasidaryti, kviečiant žaidėjus da-

lyvauti. Gauta daug atsiliepimų iš entuziastingai nusiteikusių sportininkų, tačiau dėl įvairių priežasčių atvyko, toli gražu, ne visi.

Turnyre dalyvavo 14 žaidėjų, iš kurių 7 klyvlendiečiai: A. Gudėnas, V. Kliorys, V. Motiejūnienė, J. Palukaitis, J. Šenbergas, R. Širvinskas ir R. Urbaitis. Kitą pusę sudarė svečiai atvykę iš kitų miestų: E. Kriščiūnas, V. Kriščiūnas ir S. Kriščiūnas (Toronto) J. Brazauskas ir A. Veliuona (Baltimore) J. Vodopalas (Virginia) ir Š. Stanislovaitis (Chicago). Moterų dalyvavimas leido praplėsti rungčių skaičių, įvedant moterų vieneto ir mišraus dveje-to varžybas.

Moterų vieneto finalinės varžybos tarp Janės Brazauskos ir Virginijos Motiejūnos buvo pačios ilgiausios ir įtempčiausios. Visame turnyre, galiausiai laimint Virginijai (8:5), Janės eilėžiaugtis pergale atėjo po mišraus dve-to varžybų pabaigos – ji su savo broliu Algiu Veliuona įveikė Virginiją ir Jūrą Palukaitį (8:4).

Jauniausias varžybų dalyvis – Simonas Kriščiūnas (11m.) atvyko iš Toronto su tėčiu ir seneliu. Gaila, kad berniukas nesulaukė daugiau savo amžiaus atstovų, tačiau jis nenuobodžiavo ir įsijungė į žaidimus suaugusiųjų grupėje.

Intensyviausiai vyko vyrų vieneto, vyrų dveje-to (virš 45 metų) ir vyrų dveje-to varžybos, kuriose dalyvavo dauguma tenisininkų. Čia gana ryškiai išsiskyrė Vytautas Kliorys, pasidalinęs pirmą vietą vyrų vienete su Eugenijum Kriščiūnu, nes finalas buvo nebaigtas, dėl blogo oro pritrūkus laiko. Vyrų dveje-to Vytautas Kliorys kartu su Algiu Veliuona iškovojo pirmąją vietą.

Gražu buvo stebėti Jurgio Vodopalo žaidimą. Į 8-tą dešimtmetį įžengęs teniso veteranas gražiu stilium ir nesun-

LAUKO TENISO TURNYRAS

kiai nugalėjo net dvigubai jaunesnius varžovus. Jis ir Algis Veliuona tapo iškiliausiais turnyro žaidėjais, išsiveždami namo net po tris apdovanojimus.

Nors pasitaikė lietingas oras, tačiau turnyras praėjo sklandžiai, kai kurias varžybas perkėlus į uždaras patalpas.

Pasibaigus turnyrui Club Ultimate, kur vyko antrosios dienos varžybos, surengta užbaigimo ceremonija. Kiekvienam pirmosios vietos laimėtojai buvo įteikti "auksiniai", o antrosios – "sidabriniai" graviruoti medaliai. Džiugu, jog nė vieno turnyro dalyvio neliko neapdovanoto: visi gavo po dalyvio medalį ir išsiskirstė su viltimi vėl susitikti. Smagu, jog tarp dalyvių buvo ir anksčiau, ir neseniai atvykusių lietuvių. Buvo proga susipažinti ir pabendrauti, įvertinti vieniems kitų pajėgumą.

Vartydami knygą "Lietuvių išeivijos sportas" randame daug įdomių faktų apie praeityje vykusias teniso

varžybas, kuomet buvo organizuojama daug turnyrų, apygardinių ir metinių varžybų, o dalyvių susirinkdavo iki 100 ir daugiau. Belieka tikėtis, jog šis turnyras bus gera pradžia, įsijungiant į šios sporto šakos populiarinimą mūsų mieste.

2001 m. liepos pradžioje Toronte vyks ŠALFASS 50-mečio žaidynės, į kurias planuojama įtraukti ir lauko tenisą. Kaip jau minėjome, Klyvlendo tenisininkai nebuvo aktyvūs, todėl dabar atsiranda daug vilčių padėčiai pagerinti.

Klyvlende yra grupė žaidėjų, kurie pastoviai treniruojasi ir mielai sutiktų savo gretas praplėsti. Kviečiame visus susidomėjusius ir nuo seniau besidominčius šia sporto šaka, įsitraukti į tenisininkų būrį. Išsamesnes žinias suteiks Juras Palukaitis.

TURNYRO REZULTATAI:

Vyrų vienetai (iki 45 metų):

pirmą – antrą vietas pasidalino Vytautas Kliorys (Cleveland) ir Eugenijus Kriščiūnas (Toronto). Trečia ir ketvirtą vietą atiteko Jurgiui Vodopalui (Virginia) ir Jūrai Palukaitis (Cleveland)

Moterų vienetai:

1. Virginija Motiejūnienė (Cleveland).

2. Janė Brazauskas (Baltimore).

Vyrų vienetai (virš 45 metų):

1. Jurgis Vodopalas.

2. Algis Veliuona (Baltimore).

3. Algis Gudėnas (Cleveland).

Vyrų dvejetai (iki 45 metų):

1. Vytautas Kliorys ir Algis Veliuona.

2. Eugenijus Kriščiūnas ir Jurgis Vodopalas.

3. Algis Gudėnas ir Jūras Palukaitis.

Mišrus dvejetas:

1. Janė Brazauskas ir Algis Veliuona.

2. Virginija Slavinskienė ir Juras Palukaitis.

"DIRVAI" AUKOJO:

V.Girdvainis, Lemont, IL ...	50
R.Bitėnas, Bronxville, NY ..	25
Dr.A.Laucis, Mt. Olive, IL ...	20
D. Užas, Maspeth, NY	20
B.Aras, Thousand Oaks, CA ...	15
G.Gontar, St. Louis, MO	15
A.Liutkus, Naples, FL	15
S.Mažulis, Woodstock, IL ..	15
V.Ramūnas, Euclid, OH	15
J.Vėlyvienė, Cleveland, OH ...	15
M.Vidūnas, Auburn, MA	15
P.Adomaitis, Crestwood, IL ...	15
I.Janavičius, Parma, OH	10
A.Baldauskas, Cuyahoga, OH ...	5
J.Kartanas, Omaha, NE	5
J.Lapšienė, Dedham, MA	5
M.Monkus, Chicago, IL	5
R.Zavodny, Maple Hts., OH ...	5

AUKOS "DIRVOS" 85-mečio poga:

B.Auginas, Lyndhurst, OH ...	100
A.Zenkus, Webster, MA	100
P.Vėbra, Chicago, IL	100
V.Petukauskas, Berea, OH ...	25
J.Stuogis, Cleveland, OH	20

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Lauko teniso varžybų dalyviai. Pirmoje eilėje (iš kairės): R. Urbaitis, V. Kliorys, J. Palukaitis, A. Gudėnas ir Š. Siaurusaitis. Stovi: J. Šenbergas, A. Veliuona, V. Slavinskienė, Janė Brazauskas, J. Vodopalas ir E. Kriščiūnas.

Eglės Taraškevičienės nuotr.

TAUPA LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS!

KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ!

TELEFONAS 216.481.6677 < E-MAIL TAUPA@AOL.COM

767 EAST 185th STREET CLEVELAND OHIO 44119

DARBO VALANDOS: Antradienį, Trečiadienį

Ir Ketvirtadienį-----9:00v.r. – 4:00p.p.

Penktadienį-----9:00v.r. – 6:00p.p.

Šeštadienį-----9:00v.r. – 12:00p.p.

Sekmadienį parapijoje--11:00v.r. – 12:00p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI ŠASKAITA IKI \$100,000, YRA APDRAUSTA (NCUA)